

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 157 (13.388)

Trst, petek, 7. julija 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski

dnevnik

Po včerajšnjih mrzličnih srečanjih z vsemi protagonisti krize

De Mita vrnil mandat

Cossiga je strankam dal le 24 ur časa, da premostijo razhajanja - Če bo tudi novemu mandatarju spodletelo, bo Cossiga po Einaudijevem zgledu sam poskrbel za imenovanje predsednika vlade

DUŠAN KALC

RIM — Zastor je končno padel tudi nad drugim dejanjem tragikomedije o vladni krizi. Potem ko je ob koncu prvega dejanja stopil z odra predsednik senata Spadolini, ki mu je bila poverjena odvečna naloga, da raziše ne-prehodno hosto skisanih političnih odnosov, je ob včerajšnjem koncu drugega dejanja stopil z odra tudi Ciriaco De Mita, ki mu je bila poverjena veliko pomembnejša, a prav tako brezupna naloga, da obudi k življenju pet-strankarsko večino.

Kdo bo sedaj na vrsti? Tudi tretje dejanje se bo danes začelo v hamletovskem vzdušju s prisotnostjo velikega duha-Cossiga, ki nenehno lebdi nad dogajanjem, zdaj nekoliko plašljiv in neodločen, zdaj razsrjen in bojevito razpoložen, in deli naloge v temi, ki je sploh značilna za to petdesetdnevno krizo. V tej temi ni nikomur posebno prijetno, očitno pa se mnogi bojijo prižgati scenske reflektorje, ker se mogoče bojijo, da bi javnost videla resnično stvarnost. Značilna je včerajšnja izjava morotejskega podtajnika krščanske demokracije, velikega pristaša pred-

sednika De Mite Bodrata: »Skušali smo prižgati kakšno luč, pa so paglavci vselej razbili žarnice.«

Za kroniste, ki se kakor nemirne duše podimo od Montecitoria do Palače Chigi in Kviralina, ter od Trga del Gesù do Ulice del Corso, da bi iztrgali iz ust tega ali onega protagonista neskončne komedije vsaj namig, če že ne jasne sodbe o tem, kar se okrog nas dogaja, postaja ta posel dokaj utrudljiv. Pa ne v fizičnem, temveč v duhovnem smislu. Človek namreč ne ve več, kaj bi si mislil, kaj bi rekel in kaj bi zapisal. Gre za neskončno zgodbo »kurzov in rekurzov«
z vrtljakom srečanj, ki samo povečujejo zmedo naših misli.

Pred včerajšnjo dokončno odločitvijo De Mite, da vrne mandat, je bilo toliko srečanj in stikov, da se človek izgubi v njihovi hosti. Pa si oglejmo glavne premike! Začelo se je na sedžu KD, kjer se je De Mita sestal stajnikom Forlanijem, podtajnikom Bodratom in Scottijem in parlamentarnima predsednikoma Mancinijem in Martinazzolijem. Še pred tem se je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Fiat v škripcih zaradi prikrivanja nesreč na delu

TURIN — Družba Fiat je namerno skrivala dolžino prognoze v primeru nesreč na delu in tako kršila zakon, ki zahteva, naj se o poškodbah, ki jih kdo zadobi na delovnem mestu obvesti KZE?

V nekaj tednih bi morali v Turinu zaključiti preiskavo, ki naj bi odgovorila prav na ta izredno delikatna vprašanja, ki so močno razburila Fiatova sindikalna predstavništva. Turinski pretor Raffaele Guariniello bo v prihodnjih tednih zaslísal predsednika avtomobilske hiše Agnellija, pooblaščenega upravitelja Romitija ter tri druge zastopnike družbe Fiat.

Pretor je že nekajkrat zaslísal Agnellija in Romitija, pa tudi predstavniki sindikalnih organizacij, vendar je to storil v poznih večernih urah in ob nedeljah, ker se je hotel do zadnjega izogniti vsej nepotrebnim reklamami.

Na družbo Fiat letijo dejansko težke obtožbe, saj je podjetje menda zahtevalo od delavcev, ki so se ponesrečili med dolovnim urnikom, naj se grede zdraviti k notranjemu zdravniku in ne, kot to izrecno določa zakon, h katere-mukoli drugemu zdravniku ali na KZE.

Poleg tega pa je Fiat menda načrtno izpisovala lažne klinične popise, iz katerih je bilo razvidno, da so se delavci le lažje ponesrečili, kar naj bi seveda pripomoglo k sestavi lažne slike o varnosti na delovnem mestu, predvsem na oddelkih Uno in IVECO. Turinski pretor se že dva meseca ukvarja z dokaznim gradivom, ki se nanaša na obdobje do lanskega junija.

V Jugoslaviji spet podražitev tekočih goriv

LJUBLJANA — Z današnjim dnem so se v Jugoslaviji zvišale maloprodajne cene vseh tekočih goriv.

Maloprodajna cena navadnega bencina (86 oktanov) je 9.600 dinarjev za liter, super bencina (98 oktanov) 10.000 din, liter neosvinčenega bencina pa bo po novem stal 10.400 dinarjev.

Plinsko olje D-1 bo stalo 8.300 dinarjev za liter, vrste D-2 8.200 dinarjev in D-3 8.100 dinarjev za liter.

Novim cenam je poleg višjih rafinerijskih stroškov zaradi tečajnih razlik botroval še višji prispevek za ceste in prometni davek. S povečanjem prispevka za cestno gospodarstvo bodo priskrbeli prepotrebna sredstva za vzdrževanje obstoječega cestnega omrežja in za gradnjo novih cest. Zvišal se je tudi prometni davek za kritje zveznega in republiških proračunov.

V težko pričakovanem nastopu pred Evropskim svetom v Strasbourgu Mihail Gorbačov predstavil svojo vizijo evropskega doma od Atlantika do Urala

STRASBOURG — Težko pričakovani govor Mihaila Gorbačova pred Evropskim svetom (na sliki AP), v katerem je zastopanih 23 zahodnoevropskih držav, je izpolnil napovedi, sovjetski voditelj pa je s serijo predlogov, vabil, zagotovil in končno tudi s prošnjo, da SZ kot evropska država postane polnopravna članica tega telesa, dobesedno na mah osvojil Evropski svet. Prvi poseg nekega sovjetskega voditelja pred nekim zahodnoevropskim institucionalnim telesom pa je imel tudi simbolični pomen, saj so kot »posebne opazovalke«
prvič zasedanju prisostvovali Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska in Jugoslavija. Vse to je dalo še poseben simboličen pomen Gorbačovovi teoriji o skupnem evropskem domu od Atlantika do Urala, ki jo je včeraj ponovno podrobno obrazložil in dopolnil.

Toda kakšen naj bi bil ta skupni dom Evropejcev? Gorbačov seveda ni mogel postreči s čarobno formulo, vendar pa je postavil ogrodje tega doma, ki naj bi temeljil na varnosti,

medsebojnem spoštovanju in sodelovanju in na vzpostavitvi takega pravnega reda, ki bo zagotavljal spoštovanje vseh človekovih pravic.

Glede varnosti v Evropi je sovjetski voditelj izrecno poudaril, da ideja o skupnem domu ni združljiva z uporabo sile. Zato se morata po njegovem mnenju tako Vzhod kot Zahod obvezati, da ne bosta uporabljala politike sile ne eden proti drugemu ne znotraj svojih interesnih področij. Sam je še enkrat poudaril pripravljenost Sovjetske zveze, da v dveh do treh letih močno skrči konvencionalno oborožitev, ob vsem tem pa je Zahodu ponudil, da SZ umakne taktično jedrsko orožje, če le članice pakta NATO pokažejo voljo, da so se o tem problemu pripravljene pogovarjati. S tem v zvezi je predlagal tudi ustanovitev posebne delovne skupine v okviru OZN, ki naj bi skrbela za konverzijo vojne industrije za miroljubne namene. Vse te pobude naj bi po mnenju Gorbačova do konca tega stoletja privedle do

NADALJEVANJE NA 2.STRANI

V Budimpešti včeraj umrl Janos Kadar

BUDIMPEŠTA — Včeraj dopoldne je v bolnišnici v Budimpešti umrl nekdanji voditelj madžarskih komunistov Janos Kadar. Star je bil 77 let, na čelu madžarske partije pa je bil od leta 1956 do 1988, dokončno pa je politično prizorišče zapustil maja letos, ko je uradno zaradi slabega zdravlja zapustil mesto častnega predsednika partije, prenehalo pa mu je tudi članstvo v centralnem komiteju.

Uradnega vzroka smrti niso sporočili, madžarska tiskovna agencija MTI pa poroča, da je bil Kadar v bolnišnici od ponedeljka zaradi hude pljučnice. Njegovo zdravstveno stanje se je nato hitro slabšalo, umrl pa je včeraj ob 9.16, ko je prišlo do komplikacij z dihanjem in v krvnem obtoku.

Janos Kadar, ki se je rodil leta 1912 na Reki, je prišel na oblast v tragičnem letu 1956 po sovjetskem zatrtju ljudskega upora na Madžarskem. Kadarjeva vloga v teh dogodkih je dokaj protislovna in ne v celoti razčiščena, čeprav naj bi bil po mnenju zgodovinarjev prav on tisti, ki naj bi poklical sovjetsko vojsko na pomoč pri zatrtju

»kontrarevolucije«. Upor je bil zatrt v krvi, življenje pa so takrat izgubili mnogi vodilni madžarski politiki in med njimi tudi takratni prvi minister Imre Nagy. Tistega leta je Kadar prevzel dolžnost prvega sekretarja Madžarske socialistične delavske partije, v letu 1958 in med leti 1961 in 1965 pa je bil tudi ministrski predsednik. V tem obdobju je reorganiziral partijske vrste z odprto politiko, s katero si je tudi pridobil zaupanje ljudskih množic.

V bistvu je bil sam začetnik gospodarskih in političnih reform v državi, po več kot tridesetih letih pa je moral maja lani na partijski konferenci prepustiti mesto generalnega sekretarja partije Karolyju Groszu. To je bil dejansko prvi politični poraz že ostarelega politika. V tem zadnjem letu pa je prišlo tudi do takih sprememb v madžarski družbi, ki so omogočile drugačen pogled na dogajanja v letu 1956. Uradna politika je priznala, da takrat ni šlo za kontrarevolucijo, simboličen pomen pa ima nedvomno tudi odločitev madžarskega vrhovnega sodišča, ki je rehabilitiralo Imreja Nagya in sodelavce prav na dan Kadarjeve smrti.

Danes bo v Bukarešti zasedal varšavski pakt

BUKAREŠTA — Danes bo v romunskem glavnem mestu zasedal politično-posvetovalni odbor šefov držav in vlad vzhodnega vojaškega zavezništva. Na njem bodo razpravljali predvsem o vojaško-obrambnih vprašanjih in o poteku razorožitvenih pogajanj v Ženevi in na Dunaju.

Politični opazovalci so prepričani, da kljub soglasju med članicami glede vojaških vprašanj bi lahko bilo ozračje v Budimpešti skrajno razgreto, če bo kdo načel politična vprašanja. Nesporno je namreč dejstvo, da se je vzhodni blok razbil na »reformatorske«
in »tradicionalistične«
države. Med prvimi sta najdlje šli Madžarska in Poljska, med drugimi pa prednjači Romunija s svojim »ortodoksnim real-socializmom«. Gostiteljica se seveda ne bo obregnila ob »socialistična odstopanja«, lahko pa bi to nalogo poverila Češkoslovaški, ki ji je madžarska demokratizacija prav tako na poti.

Po vsej verjetnosti pa bo tudi tokrat prevladal pragmatizem. Mihail Gorbačov ne bi imel nobene koristi, da bi v sedanjem tako pomembnem trenutku krepitve medsebojnega zaupanja med obema blokoma prišlo do razhajanj v varšavskem paktu. Bržkone bodo poudarili pravico vsake članice, da si sama poišče pot razvoja.

Parlament podprl nastop vojske na Tienanmenu

PEKING — Kitajski parlament je včeraj odobril poročilo pekinškega župana Xitonga, ki je podrobno opisal, kako je prišlo do demonstracij, ljudskih protestov in nato še napada vojske na Tienanmenu. Pekinški župan je tudi zvalil vso krivdo za neljube dogodke na Zhao Ziyanga, ki je že tako izgubil ves politični ugled. Parlament je tudi soglasno opravičil protikontarrevolucionarno dejavnost zveste ljudske armade.

Na Kitajskem se nadaljujejo tudi procesi proti osebam, ki so sodelovale pri demonstracijah. V Chengduju (Sečuanu) so včeraj obsodili na smrt tri osebe, ki so jih priznali za kontrarevolucionarje.

Zaradi iste obsodbe je sedaj v škripcih tudi največje pekinško zasebno podjetje Stone Corporation, ki je po mnenju kitajskega parlamenta igralo pomembno vlogo pri podpiranju upora na Tienanmenu. Podjetje Stone Corporation se ukvarja z elektronsko tehnologijo, 20. maja letos pa so nekateri člani uprave pričeli zbirati podpise proti Li Pengovi vladi.

Medtem ko se tudi Makedonija oddaljuje od Miloševićevih stališč

Srbija začela napad na Markovićevo vlado ker njen program ogroža srbske izgubarje

BEOGRAD — Pričeli so se ostri napadi na Markovićevo vlado. Že dolgo časa je nekaj tlelo, vendar je na splošno prevladovalo mnenje, da se ne bo razplamtelo v večji ogenj iz mnogih utemeljenih razlogov. Predvsem bo v Beogradu septembra vrhovna konferenca neuvrščenih in res ne bi bilo spodobno, da bi jo Jugoslavija pričakala brez vlade in s hudimi notranjimi spopadi. Vlada ima svoj program, nihče drug ni formuliral drugega, vladni program je svetovni monetarni sklad ugodno sprejel, padec vlade bi torej pomenil tudi konec tujih kreditov. Pa še bi lahko naštevali.

Vendar se je v teh dneh v srbskem tisku razplamtel izredno oster in brezobziren napad, v katerem je seveda prednjačil osrednji list Politika. Nekako uradno se je začelo v torek, 4. julija, ko je Politika na vidnem mestu na prvi strani objavila obsežno poročilo o sindikalnem sestanku, ki je bil 29. junija v Rakovici. Opozarjamo, da je bil sestanek 29. junija, poročilo o njem pa so objavili kar pet dni kasneje. Na 29. junija se je sestal občinski sindikalni svet, ki združuje predvsem delavce velike tovarne motorjev Rakovica, in skoraj ne bi bilo treba dodajati, da je ta tovarna v velikih izgubah, da je neučinkovita in zato tudi v nenehnih težavah. Hkrati pa je bila glavna organizatorica mitingov in tja je vedno, še kot partijski voditelj, hodil predsednik Milošević po raznih zasedanjih centralnih komitejev.

Na skupščini so sprejeli daljše pismo, ki so ga naslovili na predsednika izvršnega sveta Jugoslavije, poslali pa so ga še na druge naslove.

V pismu zahtevajo učinkovite ukrepe proti inflaciji, ki izredno negativno deluje, razvrednoti ves delovni trud in peha delavce na rob življenjske eksistence. Ni več mogoče dopuščati takšnega stanja, ustvarja se ozračje sumničenj, da najbolj odgovorni v državi nočejo dosledno izvajati reformne politike in odpreti perspektive delavskemu razredu. Gospodarske reforme pa ni mogoče izpeljati s proizvajalci, katerih življenjski minimum je ogrožen, z amortiziranimi tovarnami in brez sredstev za nove investicije.

Na temelju tega zastavljajo več zahtev: drugačno obrestno politiko, hitre in konkretne ukrepe, ki bodo ustvarili enake možnosti za vse. Pismo se končuje s praviim ultimatom, da mora vlada to uresničiti ali pa naj odide.

Že v isti številki je Politika objavila poleg tega članka še več pismem uredništvu z izredno ostrimi napadi na vlado. V včerajšnji številki nekaj podobnega zahtevajo beograjski borci. Na drugem mestu pa je daljši članek o zasedanju zveznega gospodarskega sveta. V večini teh razprav se tematika razširja predvsem na kliring in torej na srbski izvoz v Sovjetsko zvezo. Značilen je naslov, Kliring je treba razširiti, ne pa zmanjšati, kar pomeni nov inflacijski val, saj je prav aktivni klirinški saldo s Sovjetsko zvezo nevaren vir inflacije.

Polemika o teh stališčih se je že začela v skoraj vseh jugoslovanskih dnevnikih, pri čemer se poudarja, da je celoten program Markovićeve vlade uperjen proti inflaciji. V razpravi je prav učinkovi-

tost tega programa, saj so razne finančne restrikcije že prizadele podjetja, ki slabo delajo, in se že znižuje klirinški saldo s SZ. Na temelju tega in na podlagi znižanega državnega proračuna vlada napoveduje za konec leta tudi začetek zmanjševanja inflacije in torej preobrat.

Pri vsem tem pa je izredno zanimivo včerajšnje stališče makedonskega glasila Nova Makedonija, ki direktno polemizira s Politiko in o stališču sindikalne organizacije občine Rakovica. List trdi, da je protinflacijski program zveznega izvršnega sveta učinkovit in da edino ni segel po zamrznenju cen in plač, kar ima majhen protinflacijski učinek, vendar povzroča druge težave, ki so dobro znane in so Jugoslavijo že drago stale.

To je že druga ostra polemika Nove Makedonije s Politiko v zadnjih dneh. Prva je bila izrazito nacionalno-politična in se je nanašala na trditev srbskega predsednika Miloševića, izrečeno na mitingu na Kosovem polju, da Srbija ni nikoli nikogar okupirala. Makedonci trde, da ne obstajata dve zgodovini, saj je Srbija po balkanskih vojnah zasedla Makedonijo in ni priznala Makedoncev za narod, temveč je trdila, da so Južni Srbi.

Sedaj pa gre za izrazito gospodarsko temo, kaže, da od Markovićeve sproščene, dosledno tržne politike Makedonija nima takojšnje neposredne koristi, nasprotno - tržno gospodarstvo za to republiko in njena podjetja lahko pomeni dodatno trenutno težavo. Pa vendar Makedonija ne privoli v ceneno rušenje vlade, kar je vsekakor zanimiva in pomembna novost.

BOGO SAMSA

Minister Vassalli sprejel župane locrijskih občin

RIM — Župani, ki zastopajo občine locrijskega območja in so se iz protesta odrekli svoji upravni funkciji, so se včeraj sestali z italijanskim pravosodnim ministrom Vassallijem. Z njim se bodo ponovno sestali čez nekaj dni, ko bo minister Vassalli predsedoval zasedanju o 'ndrangheti in katerega se bodo udeležili tudi sodniki in preiskovalci.

V italijanskem glavnem mestu se torej nadaljujejo sestanki o perečem vprašanju, mafijjskih organizacij, medtem ko se na terenu, v težko dostopnih gorah Aspromonteja nadaljuje skupna akcija policije in karabinerjev. Čeprav ni prišlo do novih priporov, se specialne enote vztrajno ukvarjajo s preiskovanjem obsežnega območja, kjer se skrivajo ugrabitelji, ki delujejo pod okriljem 'ndranghete.

Država namreč sestavlja mapo mafijjskih organizacij v Kalabriji in pravi, da je šele na začetku neke širše in časovno neomejene dejavnosti, ki bi morala priti na sled ugrabiteljem in obenem razbiti zid molčanja, ki je od vedno največje orožje v rokah mafijašev.

Na temo ugrabitev in mafijske organizacije je pravkar poročal minister Gava, ki je mafiji, kamori in 'ndrangheti posvetil obsežno študijo. Z njegovim poročilom so se ukvar-

jali člani protimafijske organizacije, ki so, tako kot večina zastopnikov italijanskih strank, podprli stališča notranjega ministra.

Gava je namreč izjavil, da se mora država zelo konkretno lotiti boja proti ugrabiteljem, ki so postali že tako predzni in organizirani, da so opustili tradicionalne postojanke in delujejo - kot bi šlo za pravo podjetje - na vsedržavni ravni. Država mora torej postati neprodoren zid, ki se postavi med družino ugrabljenih oseb in ugrabitelji. Samo tako bo po Gavovem mnenju mogoče uspešno zapreti račune z ugrabitelji.

Notranji minister je nato opozoril na bančne in borzne operacije, s katerimi je mafija stopila v svet visoke finance in v njem oprala svoje umazane denarje. Tudi na tem področju mora nastopiti država in na kak način le onemogočiti mafijašem, da svoj denar mirno vlagajo v BOT, državne obveznice in v neoporečna podjetja. Kot je že 1988. leta trdil predsednik sicilske dežele Nicolosi, so mafijaši vse prej kot naivni ljudje in je zato povsem logično, da investirajo svoje milijarde v podjetja, ki niso podvržena - kot sicilska - pikolovskim preiskavam policije.

Pilot skušal pojasniti vzroke neverjetnega incidenta z migom

Sovjetski pilot Nikolaj Skurigin je na tiskovni konferenci v Moskvi skušal pojasniti, kako je prišlo do neverjetnega incidenta z migom 23. ki je strmoglavil v Belgiji (Telefoto AP)

Lagorio povedal svojo verzijo o dogodkih v zvezi z Ustico

RIM — Lelio Lagorio, ki je bil obrambni minister za časa tragedije pri Ustici, je včeraj pred komisijo o pokolih izjavil, da po tragediji ni poveril vojaški tajnoobveščevalni službi SISMI nobene poizvedovalne naloge. SISMI je bil namreč v tistem obdobju demoraliziran po celi kopici škandalov, pretresale so ga obenem notranje težave, tako da je bil nezanesljiv. Prav zato ni vojaški tajnoobveščevalni službi poveril niti preiskave o Gellijevi tajni prostozidarski loži P2. Glede tragedije pri Ustici se je minister Lagorio vsestransko zanesel na poročila generalštabov, ker ni dvomil v njihovo lojalnost. Po nesreči je namreč poveril vojski nalogo, da preišče celotno zadevo, ni pa zahteval od zaveznikov, naj pošljejo registracije radarskih posnetkov.

Lagorio je včeraj povedal, da mu je minister Formica nekaj dni po nesreči namignil, da bi lahko letalo sestrelila kaka raketa. Kljub temu da je poznal Formicovo bujno domišljijo, je vseeno poveril generalštabom nalogo, naj preverijo tudi to možnost, odgovor pa je bil negativen.

Bogata diplomatska dejavnost

BEOGRAD — Na povabilo predsednika ZIS Anteja Markovića bo na uradni in prijateljski obisk kmalu pripotoval voditelj alžirske vlade Kasdi Merbah. To je na tiskovni konferenci povedal predstavnik SZZZ Ivo Vajgl. Predsednika vlad bosta v razgovorih natančno preučila možnosti nadaljnjega razvoja že sicer dobro razvitih gospodarskih odnosov, o čemer priča tudi sestava alžirske delegacije v kateri bodo tudi ministri posameznih gospodarsko-finančnih resorjev.

Vajgl je napovedal tudi skorajšnji uradni obisk podpredsednika vlade in voditelja diplomacije Egipta Ahmeda Es-mata Abdela-Megida.

Novinarji so tudi zvedeli, da bo predsednik predsedstva SFRJ Janez Drnovšek odpotoval na svečano proslavo 200. obletnice francoske revolucije v Parizu 13. in 14. julija letos.

Na proslavo ga je povabil predsednik Mitterrand skupaj z drugimi voditelji držav in vlad iz vseh koncev sveta. Proslave se bo udeležil tudi zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar.

Dopisnik Dela in Danasa je želel slišati Vajglovo mnenje o kritičnem tekstu na račun jugoslovanske diplomacije, ki ga je objavila Politika ekspres.

ZIS je pripravljen na odprto in načelno razpravo o vseh vprašanih jugoslovanske zunanje politike, vendar ne na temelju žalitev in obrekovanj. Zunanjepolitični službi, po vsem kar je storila in kar še dela in o čemer redno poroča z ustavo določenim telesom, še na misel ne pride, da bi komurkoli dokazovala, da se zavzema za jugoslovansko domoljubje, je dejal Vajgl. (dd)

De Mita vrnil mandat

Forlani sestal v hotelu Raphael s Craxijem. Vmes je bil brzoosestanek socialističnega tajništva, ki pa je bil verjetno odločilnega značaja. Po tem sestanku je pred novinarske mikrofone stopila Craxijeva desna roka Martelli in sporočila, da so nastopile politične komplikacije, ki jih De Mita ni rešil. To je bilo tisto znamenje, da je sprožilo v De Miti odločitev, da se poda na Kvirinal in vrne mandat.

Preden se je podal h Cossigi pa je De Mita odšel v Palačo Chigi, kjer se je spet sestel s tajnikom Forlanijem, ki se je prej spet sestel s Craxijem in še kom drugim, ki so se prav tako spet sestali še z drugimi in tako dalje. Ob 18. uri je vsekakor prišlo do uradnega akta vrnitve mandata. Cossigi se je zahvalil za čast, ki mu jo je izkazal s tem, da mu je poveril mandat, ta pa se mu je zahvalil za trud, ki ga je vložil v iskanje rešitve krize. In sta se razšla: De Mita najbrž trdno odločen, da se maščuje vsem, ki so ovirali in izničili njegov trud, Cossiga pa odločen, da skuša čimprej povleči krizo iz tunela. Strankam je dal na razpolago samo 24 ur, da proučijo sedanjí politični položaj, jutri pa jih bo sklical k sebi in čimprej, morda že jutri ali v nedeljo, poveril nov mandat nekemu demok-

ristjanskemu predstavniku, ki ga bo stranka seveda že danes določila. Novi zadolženi predsednik bo moral hitro ukrepati in, če mu bo spodletelo kot De Miti, bo Cossiga (kot napovedujejo na Kvirinalu) sledil Einadijevemu zgledu, ki je avgusta 53 po dveh mesecih krize poveril Pelli nalogo, da sestavi vlado in mu v 48 urah prinese seznam ministrov.

Sedaj je zavladala radovednost, kdo bo glavni protagonist tretjega dejanja. Najbolj verjetna kandidatura za oblikovanje petstrankarske vlade je Forlani, čeprav je on sam nasproten dvojni zadolžitvi, ki jo je svojčas očital De Miti ter to razčistil na samem kongresu. Paradoks pa je v tem, da se za Forlanijevo kandidato zavzema prav De Mitova levica. Na noben način pa noče Andreottija, ki je po godu Craxiju. Andreottijeva kandidatura bi po mnenju demokristjanske levice neopopravljivo razbila stranko. Zakaj bi ne preizkusili Martinazzolija, izzivaško pripominjajo nekateri, dobro vedo, da bi to pomenilo skoraj žalitev za Craxija.

Iz vsega tega izhaja, da ne gre samo za krizo vladne večine in vlade, temveč tudi za globoko krizo prekrizane ga štita in nageljna, kot je včeraj zapisal za neki časopis podpredsednik komunističnih poslancev Violante. Stranki sta se ušeli pri ocenjevanju položaja. Kriza jima ni prinesla glasov,

ki sta jih pričakovali. Prinesla jima je nasprotno nove nadloge. Pred dnevi KD ni bila sposobna zbrati 316 glasov v zbornici, ki bi ji zadostovali, da bi rešila svojega ministra Gasparrija pred kazenskim sodnim postopkom; te dni pa je PSI (in del KD) doživela hud poraz v parlamentu v zvezi z vprašanjem državne radiotelevizije, ki je eno od nosilnih stebrov njenega sistema oblasti.

Kaj se bo torej sedaj zgodilo? De Mita bo vsekakor hotel vedeti, ali je bil Pannella za Craxija resna ovira na poti obnavljanja petstrankarskega zavezništva, ali pa samo pretveza za De Mitov brodolom. Če je bil le pretveza, potem je za De Mitov padec kriv tudi del KD, ki bo moral v prihodnje delati z njim račune. Če pa je resna ovira, potem bodo imeli tudi drugi Cossigovi zadolženci resne težave. V tem primeru bo izhod iz nepreglednega in mračnega tunela dejansko v predčasnih volitvah. Vprašanje je le, s kakšno vlado priti do teh volitev. Če bo kolikor toliko dostojna, bomo šli na volišča prihodnjo pomlad, ko bodo na sporedu tudi upravne volitve, če pa bodo skrupicali le nekaj vladi podobnega, bomo volili že letos jeseni.

Mihail Gorbačov

svetovne denuklearizacije in razpus-

Varnost pa naj bi predstavljala le temelj za skupno evropsko hišo, medtem ko naj bi zidove predstavljalo sodelovanje na najrazličnejših področjih. Pri tem je Gorbačov Evropskemu svetu ponudil sodelovanje Sovjetske zveze pri celi seriji mednarodnih konvencij. Da bi še poudaril sovjetski interes za delovanje Evropskega sveta, je povedal, da namerava SZ odpreti v Strasbourg svoj generalni konzulat, seveda če bo za to dobila dovoljenje Francije. Glede gospodarskega pomena sodelovanja pa je sovjetski voditelj nakazal perspektivo, čeprav za zdaj po njegovem mnenju še daljno, velikega gospodarskega prostora od Atlantika do Urala, za katerega bi bila značilna medsebojna odvisnost med zahodnim in vzhodnim delom.

Eden od pogojev za nadaljnji razvoj ideje o skupnem evropskem domu pa predstavlja znanstveno-tehnično sodelovanje. Pri tem je Gorbačov ocenil za »smešne« nekatero zahodne omejitve pri izvozu visoke tehnologije. Na tem področju predlaga srečanja pooblaščenih strokovnjakov posameznih vlad, glede konkretnih načrtov pa predlaga gradnjo hitre transevropske železnice, pripravo postopkov za uničenje jedrskih odpadkov in povečanje varnosti pri delovanju jedrskih elektrarn. Ob tem pa se je navezal tudi na sodelovanje na ekološkem področju in se zavzel za izdelavo dolgoročnega evrop-

skega naravovarstvenega programa. Ponudil je tudi vsa sredstva, s katerimi razpolaga SZ v boju proti nevarnostim in posledicam, ki jih prinašajo naravne in tehnološke katastrofe.

Prav za konec pa je prihranil pomemben argument o človekovih pravicah, ki morajo po njegovem mestu v varnem in pravno urejenem skupnem domu zavzemati eno prvih mest. Prav v zvezi s temi pravicami je Gorbačov poudaril, da je kongres sovjetskih poslancev sprejel določilo, po katerem naj bi se v Sovjetski zvezi na tem področju ravnali v skladu s helsinško listino. Tudi v bodoči Evropi bi morala biti po njegovem mnenju zakonodaja na tem področju usklajena in je zato predlagal ustanovitev delovne skupine, ki naj bi delovala s ciljem, da bi človekove pravice v posameznih državah obravnavali na podoben način.

Na reakcije na Gorbačovov govor ni bilo treba čakati. Prvi sta se oglasili Francija in ZRN, ki sta poseg sovjetskega voditelja ocenili kot pomemben prispevek h krepitvi evropskega duha in k nadaljnjemu zbližanju med Vzhodom in Zahodom. Reakcije iz vrst NATO so bolj previdne in govorijo o jasnem priznanju sovjetske premoči na področju raket kratkega doleta. Predstavnik atlantskega zavezništva je še dejal, da je »stališče NATO o teh raketah znano in da izjave sovjetskega voditelja pred Evropskim svetom ne prinašajo razlogov za morebitno spremembo teh stališč.«

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

Poziv senatorjev Spetiča in Battella ministru Gavi

Zaščititi verske, etnične in kulturne značilnosti ljudi v Beneški Sloveniji

RIM — Pregarjanje in ustrahovanje slovenskih duhovnikov in vernikov v Beneški Sloveniji se mora prenehati. S to zahtevo se senatorja KPI Stojan Spetič in Nereo Battello znova obračata na vlado. V dolgi, razčlenjeni interpelaciji notranjemu ministru Gavi naglašata, da je skrajni čas, da država zaščiti verske, kulturne in etnične značilnosti Beneških Slovencev. Na njihov nevzdržni položaj in zadnje hude dogodke, ki so pretresli vso manjšinsko javnost, sta opozorila že s pisnimi vprašanji, zdaj pa sta vse te dogodke strnila v celoto, ki daje popolnejšo sliko položaja Beneških Slovencev. Navajanje primerov protislovenske mrznje se začenja s stališčem šolskih oblasti, da ne priznajo zasebnega vrtca v Špetru Slovenov, ker se v njem poleg italijanščine poučuje tudi slovenščina. Sledi navedba oskrumb in mazarinjskih spomenikov ter dvojezičnih tabel. Posebno težo v stopnjevanju narodnostne napetosti v imata sodni prijavi trčmunskega duhovnika Zuanelle in matajurskega župnika Guiona, ker sta za praznik sv. Marka priredila procesijo, ne da bi predhodno obvestila organe javne varnosti, kot narekuje zakonsko določilo iz časa fašizma. Zanimivo je, pravi senatorja, da vse to sovpadajo s silovito nacionalistično kampanjo po tisku in celo z besednimi napadi večje skupine članov KD proti nekaterim svojim voditeljem, ki so pokazali precejšnjo odprtost za reševanje slovenskega narodnostnega problema. Višek rovarjenja proti slovenskim vernikom in duhovnikom je bil vsekakor dosežen v noči med 23. in 24. junijem, ko so neznanci zažgali cerkvico v Štoblanku (občina Dreka). Senatorja vprašujeta ministra, kako vladni organi ocenjujejo to dogajanje in kaj nameravajo ukreniti, da bi se razmere izboljšale. Nekdo je pač za vse to odgovoren. Zlobni jeziki povedo marsikatero na račun karabinjerjev, menita senatorja. Ali o vsem tem ne vedo ničesar (kar je nemogoče, če upoštevamo njihovo preizkušeno sposobnost), ali nočejo vedeti (a tudi to je nemogoče, če upoštevamo njihovo izpričano poštenost), ali pa ne morejo vedeti... ker jim nekdo to preprečuje.

DUŠAN KALC

Zadružniki iz Slovenije pri Carboneju

TRST — Podpredsednik deželnega odbora Gianfranco Carbone je včeraj sprejel delegacijo Zadrugne zveze Slovenije pod vodstvom predsednika Lea Freliha, ki se mudi na dvodnevem obisku v Furlaniji-Julijski krajini. Goste je spremljal predsednik Deželne zveze zadrug Enore Casanova, navzoči pa so bili tudi generalni konzul SFRJ Livij Jakomin, predsednik Kmetijske zadruge v Trstu Boris Mihalič in tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec.

Carbone je poudaril važnost novega dogovora o sodelovanju med lukama Trst in Koper, porajajočega se zakona o obmejnih območjih, sodelovanja med italijanskimi in jugoslovanskimi podjetji, ki naj bi mu dali novega poleta liberalizacijski predpisi v Sloveniji, sodelovanja v sklopu Delovne skupnosti Alpe-Jadran in seveda sodelovanja na združni ravni. Predsednik Frelih je povedal, da se sodelovanje med zadrugarji iz Slovenije in FJK odvija predvsem na področjih živinoreje in mlekarstva oziroma sirarstva, da pa tečejo tudi neposredni stiki med obrtniki, kmetovalci in trgovci, poleg tega se množijo tudi stiki na področju kmečkega turizma.

Vidensko sodišče se bo izreklo prihodnji teden Gianni Cogolo v Moskvi usoda grupe še neznana

VIDEM — Končno odločitev o tem, kaj storiti s furlansko industrijsko grupo Cogolo, ki je zašla pred časom v hudo krizo zaradi nesolventnosti, so še enkrat odložili. Predsednik videnskega sodišča Giuseppe Teti, ki mora s kolegom Gianfrancom Pelizzonijem in Giuseppom Milozzo izreči zadnjo besedo, je po včerajšnji več kot dveurni razpravi dejal, da je treba temeljiteje razmisliti o tem, ali sprejeti predlog o porazdelitvi bilančnih aktiv ("concordato preventivo") v dveh Cogolovih obratih, ali pa razglasiti stečaj cele skupine; zato pa je potrebnih še nekaj dni.

Stečaj strojarskega velikana, ki dolguje bankam 250 in dobaviteljem 150 milijard lir, so zahtevali en uslužbenec in dva upnika. Njun odvetnik je po včerajšnji razpravi na sodišču sicer izjavil, da ne nasprotujeta "konkordatu", saj bi jima ta zagotovil izplačilo vsaj 40 odstotkov denarja, ki jima ga Cogolo dolguje.

Matična družba Cogolo je v preteklih dneh zaprosila za omenjeno bilančno operacijo v podjetjih Concerie Cogolo - ki posluje s Sovjetsko zvezo, in Cogolo Udine - ki poseduje tovarni v Zuglianu in San Giorgiu di Nogaro, medtem ko naj bi obrata v Pescari in

Turinu prodala (ustrezna pogajanja za turinsko tovarno so menda že na dobri poti).

Odločitev sodišča je Cogolov odpravnik poslov Enzo Cainero ocenil kot stvarno, ker je vsa zadeva pač na moč zapletena, čeprav se seveda mudi, ker časa ni na pretek. Dokončno naj bi torej za usodo skupine zvedeli v prvih dneh prihodnjega tedna. Tedaj se bo predsednik Gianni Cogolo vrnil iz Moskve, kjer se z gospodarskimi dejavniki pogaja za izpolnitev še zadnjih že sklenjenih poslovnih obvez, obenem pa tudi za izgradnjo dveh obratov za strojenje železa v Sovjetski zvezi v vrednosti 500 milijard lir. V Moskvo sta za njim odpotovala tudi Carlo Bortolotti (Compagnia Finanziaria Veneta) in Gianfranco Zoppas (Unifin), ki bi rada prevzela Cogolovo grupo: sporazumno z deželno finančno družbo Friulia sta že ustanovila družbo z omejeno zavezo Cogolo srl (30 milijard kapitala), ki naj bi vzela v najem Cogolovi tovarni v Zuglianu in Vidmu. V tem primeru pa bi verjetno marsikatero uslužbenca odslavila.

Sindikalni predstavniki so včeraj sklicali v Zuglianu in San Giorgiu di Nogaro skupščini, na katerih so prizadetemu delavstvu obrazložili stanje.

Od Ulcinja do Kopra plavajoče steklenke z ekološkim pozivom

Če že tovarne onesnažujejo morje pa ni treba, da ga še posameznik

ZAGREB — Turisti, ki se namakajo vzdolž jadranske obale na jugoslovanski strani, se bodo odslej lahko kratkočasili z iskanjem plavajoče steklenice s sporočilom - ne ljubezenskim, pač pa naravovarstvenim. V njem bo poziv, naj ljudje ne onesnažujejo morja z odmetavanjem vsakovrstnih odpadkov: »Nihče ne more kot posameznik ničesar storiti za to, da bi preprečil industrijsko onesnaževanje, a vsakdo izmed nas lahko nekaj ukrene za to, da morskega dna ne bomo prekrili z nesnago.« To pa še ni vse. Kdor bo našel tako steklenico in jo s sporočilom vred izročil pristojnim, bo dobil denarno nagrado. Zadevo sta si omislili uredništvu zagrebških revij Arena in Mila, pri njeni ureditvi pa že sodelujejo luška poveljstva od Ulcinja do Kopra, katerih posadke so odvrgele v morje več kot sto steklenk.

Toda jugoslovanska stran ima tako kot italijanska še druge težave - cvetenje alg. Razvoj pojasa spremljajo z malimi letali reškega aerokluba Krila Kvarnera: posadke sproti javljajo najbližjim luškim kapitanijam, v katero smer morskimi tokovi in veter potiskajo gmote alg. V Reškem zalivu, kot tudi med otokoma Krk in Cres so tako opazili dolg, ozek, a do deset centimetrov debel pas nešteti mik-roorganizmov in raznovrstnih razkrajajočih se alg, katerega gostota dobesedno zaustavlja manjša plovila. Poznavalci zatrjujejo, da tega pojava v takšnem obsegu ne pomni najmanj že kakih dvajset let.

Tihotapila sta ukradene avte

REKA — Sodstvo je izdalo nalog za aretacijo avstrijskih državljanov Johana Prestlinga in Gerharda Tosnerja (oba iz Gradca), ker naj bi tihotapila avtomobile. Gre za štiri mercedese, ki so jih ukradli pri Bergamu v Italiji, jih čez Avstrijo pripeljali na Reko in natovorili na ladjo Jugolinije, ki naj bi jih prepeljala v Urugvaj. Dva mercedesa sta last Francesca Nicolija in Maria Giadinija. Avtomobile so zaplenili že pred časom, krivce pa odkrili po skupni akciji s sodelovanjem tudi italijanske policije ter Interpola.

V prostorih deželnega sveta FJK

Predstavniki KPI in ZL sprejeli prof. Pirjevca

TRST — Po predvčerajšnjem sestanku z deželnim svetovalcem Slovenske skupnosti Bojanom Brezigarjem se je predsednik upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča v Trstu Jože Pirjavec včeraj sešel z deželnim svetovalcem KPI Milošem Budinom. Pogovorila sta se o delovanju te kulturne ustanove, o njenem finančnem položaju in o stanju poslopja Kulturnega doma. Prof. Pirjavec je predložil potrebo po javnem prispevku, ki bi nudil proračunu SSG večjo gotovost, in podčrtal nujno, da se zagotovijo finančni prispevki za prilagoditev poslopja KD in njegovih prostorov zakonskim predpisom. Svetovalec Budin je zagotovil svojo podporo v okviru Dežele in v komisiji Sklada za Trst.

Prof. Pirjavec se je predtem sestel tudi z deželnima svetovalcema Zelene liste Andreom Wehrenfenningom in Federicom Rossijem. Najprej ju je seznanil s sadovi pretekle sezone in z načrti za bodočnost, nato pa jima je obrazložil težko in zapleteno finančno stanje, v katerem je prisiljena delovati slovenska kulturna ustanova. Prof. Pirjavec je poudaril, da utegne pomanjkanje sredstev ogroziti nadaljnjo dejavnost gledališča in da postavlja pod vprašaj tudi uredništev repertoarja v novi sezoni. Zato je nujen takojšnji finančni ukrep s strani deželne uprave za izgotovitev izrednih del na poslopiju Kulturnega doma. Svetovalec Zelene liste sta izrazila predsedniku SSG Pirjincu svojo polno podporo in prizadevanje za učinkovito rešitev tega vprašanja.

Zoran Kozjak novi sekretar OK SZDL Piran

PIRAN — Na predvčerajšnji seji občinske konference SZDL Piran so za novega sekretarja OK SZDL med dvema kandidatom izbrali Zorana Kozjaka, 30-letnega pomorskega inženirja, doslej zaposlenega pri Splošni plovbi. Na včerajšnji seji vseh zborov občinske skupščine pa bi morali imenovati novega predsednika izvršnega sveta skupščine občine, vendar so zaradi nesklepnosti družbenopolitičnega zbora sejo in volitve preložili na prihodnji četrtek. Kandidat za novega predsednika piranskega izvršnega sveta je direktor Medobčinskega zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Anton Mikeln. (I. U.)

Ferdinand Kulfer bo razstavljal na Koprskem

PIRAN — Danes ob 20. uri bo v piranski Mestni galeriji odprte obsežne slikarske razstave hrvaškega umetnika starejše generacije Ferdinanda Kulferja, dobitnika letošnje Nazorjeve nagrade, najvišjega priznanja za kulturno dejavnost na Hrvaškem. Razstavljenih bo preko 30 del iz obdobja 1983-1989, ki bodo na ogled v piranski Mestni galeriji in v koprskih galerijah Loža in Meduza. Dela bo predstavil mag. Zvonko Maković s Filozofske fakultete v Zagrebu. Kakor nam je sporočila v zastopstvu Obalnih galerij Majda Božeglav-Japelj, kustos in dokumentarist, se bo današnje otvoritve razstave udeležil tudi avtor.

Še nadaljnji milijon lir za obnovo bolnice Franje

V zadnjem tednu se je saldo prispevkov za obnovo bolnice Franje na tekočih računih pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriskem povečal za nadaljnji milijon lir in je na dan 6. julija do 12. ure znašal 53.726.446 lir.

Stanje na tekočih računih pri posameznih denarnih zavodih je zdaj naslednje:

Tržaška kreditna banka 37.062.215 lir;
Hranilnica in posojilnica na Opčinah 9.658.831 lir;
Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini 3.440.000 lir;
Kmečka banka v Gorici 2.560.000 lir;
Kmečko-obrtna hranilnica v Doberdobi 325.000 lir;
Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica v Sovodnjah 680.000 lir.
Na tekoči račun pri TKB je Založništvo tržaškega tiska položilo nadaljnjih 415.000 lir, imena darovalcev pa so bila objavljena v dnevni rubriki prispevkov Primorskega dnevnika.

Hranilnica in posojilnica na Opčinah je obračunala polletne obresti v znesku okrog 69.000 lir.

Na tekoči račun pri Kmečki banki v Gorici so položili: Dorica Makuc 50.000, Remigij Velušček 30.000 lir.

Na tekoči račun pri Kmečko-delavski hranilnici in posojilnici v Sovodnjah je kulturno društvo Paglavec iz Podgore nakazalo 200.000 lir.

j. k.

Piranski potapljači uspešno začeli tekmovalno sezono

Društvo za podvodne dejavnosti iz Pirana je uspešno zakorakalo v letošnjo tekmovalno sezono, zlasti vidne uspehe dosegla dvojica Robert Podgoršek in Dušan Krajnik. Za dosežene rezultate v lanskem letu na področju podvodnega ribolova sta prejela srebrno plaketo Občine Piran.

Priznanja, ki sta jih prejela Dušan Krajnik iz Lucije in Robert Podgoršek iz Sežane, ki je že drugo leto član piranskega društva, pa jih obvezujejo še k boljšemu delu. Pa si nekoliko ogledimo dosedanje delo te dvojice podvodnih ribičev, ki nam ga je opisal Robert Podgoršek.

»Dosegla sva ekipno zmago na drugem delu republiške prvenstva v podvodnem ribolovu v Baški, ki se je odvijalo 27. maja. Posamično sva bila druga in četrta. S tem si je Krajnik pridobil pravico nastopa na državnem prvenstvu,« je dejal uspešni sežanski športnik Podgoršek, ki je že peto leto zapored provokatornik, kar pomeni, da je med najboljšimi petnajstimi v Jugoslaviji in ima pravico nastopa na vseh tekmovalnih brez kvalifikacij.

Še večji uspeh pa sta dosegla z osvojenim drugim mestom na mednarodnem tekmovalju za pokal Kočevar-Lazarič v Pulji.

»Na letošnjem, že 20. zapored memorialu Kočevar-Lazarič, mednarodnem srečanju v podvodnem ribolovu, ki ga je 10. junija organiziralo delavsko športno društvo Uljanik iz Pule, se je zbralo 24 ekip. Na tem tekmovalju, ki je posvečeno 24-letnemu podvodnemu ribiču Evgenu Lazariču, ki je umrl 24. maja 1968 v podvodnem lovu v vodah obale Istre pri Krnici, in pionirju podvodnega ribolova na puljskem področju Brunu Kočevarju, ki je isto leto tragično izgubil življenje, se zbere tudi veliko število italijanskih podvodnih ribičev. Z ulovom ugorja, konja in dveh lepih škarpin sva zbrala 7.600 točk in s tem osvojila drugo mesto, slavila pa sta domača reprezentanta Iki in Fiorentin.«

Kaj pričakujeta od nadaljevanja tekmovalne sezone in po kakšnih rezultatih hrepenita?

»Želiva si čimboljše uvrstitve na državnem prvenstvu v podvodnem ribolovu, ki bo prvi del potekal julija v Budvi, drugi del pa septembra v Nerezinah. Sam bom tudi član jugoslovanske ekipe, ki bo potovala v septembru na svetovno prvenstvo na Sardinijo. Želim si tudi uspehe na novoletnem pokalu,

na katerem že drugo leto zapored sodelujem z Vane-tom Fortičem. Letos sva na tej tekmi v izredni konkurenci, saj so se zbrale najmočnejše ekipe iz cele Evrope, med 74 ekipami zasedla 7. mesto, lani pa sva bila 13.«

Poleg ogromnih stroškov, ki jih dajeta za ta šport, vama je morda kdo za sponzorja?

»Nekaj pomoči dobimo s strani nekaterih sponzorjev (Seppa iz Trsta, Retex iz Vrtojbe in nekaterih zamejskih športnih trgovin). Pri hitri obrabi obleke in opreme potapljačev je sponzorstvo dobrodošla pomoč, vendar pa ga je na žalost malo. Pri tem so italijanske ekipe v veliki prednosti pred jugoslovanskimi.«

Želimo vama, da bi zastavljene cilje s skupnimi treningi tudi dosegla in s tem potrdila kvaliteto slovenskega podvodnega ribolova, ki mu v sežanski občini posvečajo vse manj pozornosti. Morda pa bo Občina Sežana Podgoršku podelila vsaj skromno priznanje za dolgoletne dobre rezultate v podvodnem ribolovu in se pri tem zgledovala po Piranski.

OLGA KNEZ STOKOVIČ

Ribe (in raki) zaplavale drugam

KOPER — Kar se je doslej samo sumničilo in govorilo le "na štiri oči", se je s petkovim odkritjem koprskih miličnikov, ki so na cesti med Gračičem in Kubedom presenetili dva šoferja tovornjaka Delamarisa in zasebnika pri pretovarjanju zabojev z dragocenimi belimi ribami in raki, izkazalo za resnično. Marsikatera ulovljena riba, predvsem tiste najbolj cenjene, namreč zaplava svojo pot, namesto da bi končala v hladilnici ali sprejemni "postaji" Delamarisa.

Miličniška patrolja je v petek ob 6. uri zjutraj ob cesti med Gračičem in Kubedom zagledala ustavljen tovornjak hladilnik izol-skega Delamarisa, poleg katerega je bil parkiran tudi osebni avtomobil v izvedbi karavana. Ko so se približali, so opazili, da šoferja tovornjaka in voznik osebnega avtomobila prekladajo zaboje s škampi in belimi ribami iz tovornega v osebno vozilo. Kasnejše tehtanje pretovorenega blaga in blaga, za katerega Delamarisova šoferja nista imela ustreznih dokumentov za prevzem ulova in prevoz, je pokazalo, da bi na poti od južne Dalmacije, kjer Delamarisovi tovornjaki prevzemajo ulov štirih ribiških ladij, ki na tem delu z globinsko mrežo lovijo kakovostno in cenjeno belo ribo in rake, do Izole "izginilo" kar 315 kilogramov velikih škampov in 150 kilogramov belih rib. Tržno vrednost tega blaga so ocenili na približno 80 milijonov dinarjev.

Z zasogom rib in rakov se je klobčič okoli črne prodaje rib začel odvijati. Na podlagi ovadbe koprskoe UNZ je koprski temeljni javni tožilec vložil zahtevo za preiskavo proti sedmim osebam in sicer: proti I. V. in D. B., šoferja Delamarisovega tovornjaka, trem poveljnikom ribiških ladij Neptun 1, Neptun 2 in Droga 2, M. A., S. Š. in U. F., vozniku osebnega avtomobila J. J. in njegovemu bližnjemu sorodniku, lastniku zasebne ribarnice v Izoli V. J. Vsi trije poveljniki, Delamarisova šoferja in voznik osebnega avtomobila so v priporu, medtem ko zaenkrat ni sledi za lastnikom izol-ske zasebne ribarnice. Čeprav preiskava še zdaleč ni zaključena, so poveljniki ribiških ladij in šoferja tovornjaka utemeljeno osumljeni grabeža v zvezi s kaznivim dejanjem poneverbe, voznik osebnega avtomobila in lastnik ribarnice pa napeljevanja k temu kaznivemu dejanju.

S petkovim odkritjem pa se delo koprskih kriminalistov ni končalo, saj so odpotovali proti Visu, kjer so privezane omenjene Delamarisove barke. Kušali bodo ugotoviti, ali je bila pretrgana "ribja zveza" v petek zjutraj zgolj slučaj ali pa je šlo za organizirano preprodajo ulova. Oba Neptuna in Droga namreč v južni Dalmaciji lovita belo ribo, ki jo Delamaris pretežno izvaža v Italijo, že približno pol leta.

IZTOK UMER

Anketa Razsodišča za bolnikove pravice

Pomanjkljiva oskrba in higiena prvi problem glavne bolnišnice

Konec maja je Razsodišče za bolnikove pravice predstavilo javnosti izide ankete, ki so jo izvedli med bolniki katinarske bolnišnice, včeraj pa so na tiskovni konferenci predstavili rezultate ankete, izvedene v glavni bolnišnici. Da so razmere v glavni bolnišnici nezadovoljive, menda ni več dvomov, še posebno po informacijski kampanji, ki so jo pred dnevi izvedli bolničarji na Goldonijemem trgu. To izhaja tudi iz ankete, predvsem v odgovorih, ki zadevajo oskrbo in higieno.

Na vprašalnike je v glavni bolnici odgovorilo 255 bolnikov, od katerih je bilo 132 žensk, 123 pa moških. Že pri prvem vprašanju izstopa problem sprejema v bolnišnico: na kirurških oddelkih je bilo 57 bolnikov sprejetih po nujnostnem postopku, 45 jih je tja poslal domači zdravnik, 27 pa jih je prišlo po zasebnem pregledu pri zdravnikih, ki delajo na teh oddelkih. Bolniki so pri tem poudarili, da je bil zasebni pregled edina pot, da se izognejo dolgim čakalnim vrstam. To velja zlasti za stomatološki in ortopedski oddelki. Kdor ima finančne možnosti, si res lahko pomaga tako, kdor jih nima, pa mora čakati več mesecev.

Glede odnosov med bolnikom in zdravniki je velika večina anketirancev izjavila, da so pozitivni. Kar 41 odstotkov jih je izjavilo, da so ti odnosi odlični, 48 odstotkov, da so dobri, manj bolnikov pa je bilo z njimi povsem nezadovoljnih. Tudi z odnosi z bolničarji je velika večina zadovoljna, vendar v nekoliko manjši meri kot z zdravniki. Sicer pa se bolniki zavedajo, da vpliva na te odnose pomanjkanje osebja.

Ce so bile te vrednosti zelo podobne onim v katinarski bolnišnici, pa je veliko razliko opaziti v ocenjevanju

količine in kakovosti prehrane. V katinarski je namreč kar 50 odstotkov anketiranih bolnikov povedalo, da je hrana zelo slaba, v glavni bolnišnici pa jih je nezadovoljnih le 22 odstotkov. Tudi količina obrokov je za bolnike v glavni bolnišnici zadostna.

Anketa je opozorila tudi na nekatere druge aspekte, ki pričajo o pomanjkljivi informaciji bolnikov in konec koncev tudi o nezadovoljivem izvajanju zdravstvene reforme. Tako je velika večina bolnikov povedala, da ni stikov med njihovim domačim zdravnikom in zdravniki v bolnišnici. Skoraj vsi so bili tudi prepričani, da lahko opravijo izvide le v bolnišnici.

Kot smo omenili na začetku, je iz ankete izšla predvsem zahteva po večji čistoti in higieni. Bolniki so opozorili na zamašene vodne cevi, na uma-

zane in smrdljive rjuhe, ki ves dan čakajo, da jih kdo odnese (beri drugi geriatrični oddelki), na cigaretne ogorke pred vhodom na stomatološki oddelki, na premajhno število stranišč, o katerih je marsikateri bolnik povedal, da so kratkoma "gnusna". Glede na dejstvo, da je med bolniki največ ostarelih, je nadalje nesporemljivo, da ostajajo sanitarni stoli več ur neočisti in da bolniki nimajo zvonca, da bi v stiski priklicali bolničarja. Največkrat, pravijo, morajo na glas klicati in velikokrat ne priključijo nikogar. Nič čudnega, ko morata dva bolničarja oskrbovati trideset bolnikov. To se je zgodilo še pred kratkim na oddelku za urgentno kirurgijo, kjer sta bolničarki klicali karabinjerje.

Na sliki (foto Magajna) prizor iz glavne bolnišnice.

Alternativa deželnim referendumom Zakonska osnutka o krajinski zaščiti in proti lovu ptic

Na začetku letošnjega maja je vrsta naravovarstvenih organizacij in združenj iz Furlanije-Juljske krajine predložila predsedstvu deželnega sveta pet referendumov, s katerimi bi ukinili prav toliko deželnih zakonskih predpisov. Predlagalci so bili Posoško združenje za zaščito živali, Prijatelji Zemlje, Koordinacija odborov za zaščito okolja, Italia Nostra, Zveza za okolje, Italijanska zveza za zaščito ptic in Svetovni sklad za naravo, referendum pa naj bi zadevali deželne zakonske predpise o lovu, ptičarstvu, krajinski zaščiti, uničevanju odpadkov in o cestnih povezavah. Prav v teh dneh pa so iste organizacije in združenja izdelale dva zakonska osnutka, z odobritvijo katerih bi deželni svet odpravil potrebo po razpisu dveh izmed predloženih referendumov, in sicer tistih, ki zadevata krajinsko zaščito in ptičarstvo.

Zakonski osnutek o krajinski zaščiti so na pobudo omenjenih organizacij in združenj predvčerajšnjim uradno predložili deželni svetovalci Wehrenfennig in Rossi (Zelena lista), Cavallo (PD), Vivian (Zeleni), Tersar (PSI), Brezigar (SSk) ter Sonogo, Viezzi, Paolo Padovan, Budin, Del Negro in Poli (KPI), predvideva pa izdelavo deželnega krajinskega načrta v skladu z državnim zakonom števil. 431 iz leta 1985, znanega kot zakon Galasso. S tem sredstvom bi zaščitili območja, ki so z ekološkega vidika posebno občutljiva in dragocena, kot so obalni pasovi ob morju in jezerih, reke in potoki, gozdovi, naravni parki ipd. Z odobritvijo tega zakonskega osnutka bi avtomatično ukinili deželni zakon 42/1986, ki pripisuje deželnemu urbanističnemu načrtu veljavno sredstva za zaščito oko-

lja, tako da ne bi bilo več potrebno razpisati referendumov o njem.

Medtem pa so uvodoma našete naravovarstvene organizacije in združenja izdelale tudi zakonski osnutek, ki prepoveduje lov ptic v Furlaniji-Juljski krajini, razen ko gre za študijske namene. Osnutek so včeraj predstavili častnikarjem na tržaškem sedežu agencije ANSA deželni predsednik Svetovnega sklada za naravo Dario Predonzan ter predstavnici Prijateljev Zemlje Gabriella Giacquinta in Posoškega združenja za zaščito živali Laura Höltl.

Predonzan je povedal, da je lov ptic v Furlaniji-Juljski krajini zelo razširjen. Računajo, da obstaja najmanj tisoč lovilnih naprav, v katerih polovijo na milijone ptic vsako leto. V glavnem se s tem ukvarjajo profesionalci, ki si tako zagotovijo dokaj mastne zaslužke. Posebno razširjen je lov majhnih ptic, ki jih potem prodajajo kot žive vabe ptičarjem iz drugih dežel Italije in celo iz drugih držav. Upoštevati je med drugim treba, da ima Furlanija-Juljska krajina posebno ugodno lego za lov ptic, saj se nad njo vijejo številne poti, po katerih letijo ptice selivke.

Vse to je v nasprotju z rznimi mednarodnimi sporazumi, zlasti pa s konvencijo za ohranitev divjadi v naravnem okolju v Evropi, ki je bila sprejeta leta 1979 v Bernu. Prav zaradi nespoštovanja teh norm je naša dežela bila že večkrat deležna graja na mednarodni ravni. Naravovarstveniki iz Furlanije-Juljske krajine v svojem zakonskem osnutku predlagajo, naj bi prepovedali lov ptic v vseh primerih, razen v živalskih opazovalnicah, ko gre za študijske namene. S tem bi ukinili deželni zakon 17 iz leta 1969 in 39 iz leta 1978, ki zdaj urejata to področje. Omeniti velja, da je za novo zakonsko ureditev te problematike pred nekaj tedni predložila svoj zakonski osnutek tudi skupina štirih deželnih svetovalcev PSI, vendar njihov predlog gre v čisto nasprotno smer, kot je ona, za katero se zavzemajo naravovarstveniki, saj z marsikaterega vidika celo razširi možnost lova ptic. Predonzan je povedal, da so socialistični osnutki po vsej verjetnosti izdelali sami ptičarji in se je o njem skrajno negativno izrazil.

Predstavniki naravovarstvenih organizacij in združenj so na včerajšnji tiskovni konferenci napovedali, da bodo v bližnji bodočnosti izdelali zakonske osnutke, z odobritvijo katerih bi postal odvečen razpis tudi ostalih treh referendumov, se pravi tistih, ki zadevajo uničevanje odpadkov, lov in cestne povezave. Ljudsko glasovanje bi pač prišlo v poštev v primeru, ko bi deželni zakonodajalci ne osvojili zakonskih osnutkov. Sicer pa se predsedstvo deželnega sveta doslej ni še izreklo o izvedljivosti petih predloženih referendumov, kar je seveda predpogoj za njihov razpis.

Hudo pomanjkanje osebja v občinski pokopališki službi

Sindikati občinskih uslužbencev CGIL, CISL, UIL so izdali tiskovno sporočilo, v katerem ostro obsojajo za držanje tržaškega občinskega odbornika D'Amoreja, češ da le-ta sodi, da se problem pokopališča lahko reši z napadom na odgovornega za pokopališko službo, ki pa je po mnenju sindikatov to službo le prilagodil številu razpoložljivega osebja.

CGIL, CISL in UIL so z 12-urno stavko že v aprilu in maju opozorili na dramatično pomanjkanje osebja in seznanili občinsko upravo z nevarnostjo, da se bi pokopališke službe lahko same po sebi ustavile, če ne bi poskrbljeno za njihovo okrepitev.

Tisto, kar še bolj otežuje položaj, pa je dejstvo, da je odbornik D'Amore v zadnjem času celo premestil nekatere pokopališke delavce v druge službe, čeprav bi bila lahko občinska uprava že od lanskega septembra s hitrim postopkom sprejela v službo osebe, ki so bile na lestvicah Urada za zaposlovanje oziroma bi jih bila lahko za vse leto zaposlila s polovičnim urnikom.

Drevi v Križu filmski večer

V Domu Alberta Sirkha v Križu bodo drevi ob 21.30 predvajali ameriški film »Arizona Junior«, ki so ga pred dvema letoma predstavili na mednarodnem filmskem festivalu v Cannesu. Film je primeren za mlade in za odrasle. Predvajanje prireja domače KD Vesna v sodelovanju z uredništvom vaškega glasila Skdanc. V primeru slabega vremena bodo film predvajali v dvorani. Drevisnja prireditev sodi v okvir poletnih pobud kulturnega društva Vesna v Domu Alberta Sirkha.

Včeraj prva vožnja hidrogliserja iz Trsta v Milje in v Sesljan

Hidrogliser pomorske družbe »Aliscafi Alto Adriatico« je včeraj prvič zaplul iz Trsta proti Miljam in Sesljanu. Prihodnji teden (ob ponedeljkih, četrtnih in sobotah) bo začel voziti tudi v Poreč. Plovba do tega istrskega mesta bo trajala približno uro in bo v eno smer stala 20 tisoč lir.

Na sliki (foto Magajna) hidrogliser »Aliscafi Alto Adriatico« pred Pomorsko postajo.

V zahodnokraškem rajonskem svetu bosta odslej dva svetovalca SSK

Iz Rima je prišla vest, da je državni svet pred kratkim sprejel pritožbo Slovenske skupnosti proti Občini Trst, ki je po mnenju stranke lipove vejice na lanskih rajonskih volitvah neutemeljeno dodelila svetovalsko mesto v zahodnokraškem rajonskem svetu predstavnici kartela Proletarska demokracija-Tržaško gibanje. Deželno upravno sodišče TAR je svojčas zavrnilo pritožbo SSK, državni svet pa jo je sprejel, ker je dokončno ugotovil, da je pri šteju glasov na zahodnem Krasu prišlo do napake v škodo SSK.

Predstavnico DP-Tržaškega gibanja, ki se v enem letu ni udeležila niti ene seje rajonskega sveta, bo tako sedaj zamenjal izvoljeni zastopnik SSK Robert Vidoni, ki je doma iz Križa. Komunisti imajo v tem rajonskem svetu šest svetovalcev, demokristjani štiri, po dva zastopnika imajo socialisti in SSK, po enega pa Lista za Trst in MSI. Predsednik rajonskega sveta je socialist Renato Buseti.

Sporazum o znanstvenem sodelovanju

Tržaška univerza in Center za znanstvene in tehnološke raziskave sta včeraj podpisala sporazum, ki predvideva tesnejše sodelovanje na študijskem in raziskovalnem področju. Na podlagi sporazuma bodo lahko univerzitetni študenti pisali diplomske naloge in doktorske dizertacije v laboratorijih Centra, raziskovalci, ki delajo v Centru, pa bodo lahko predavali na tržaški univerzi. Združili bodo tudi tehnologijo, ki bo na razpolago tako univerzi kot Centru za znanstvene raziskave.

Rektor tržaške univerze Fusaroli in predsednik Centra Romeo sta poudarila pomen tega sporazuma, ki odpira možnosti za tesnejšo povezavo med ustanovama, povezavo, ki je povsem naravna za vse tiste, ki se ukvarjajo s sorodnimi vprašanji.

Z obiska pri mlajši skupini počitnikarjev

V zeleni in čisti Rakitni nimajo časa za domotožje

Saj vsi veste, da so naši mladi odšli na počitnice. Najmlajši že pretekli petek v Rakitno, v mladinsko zdravilišče pod hribom Krim, starejši pa dan kasneje v kraj pod Trško goro pri Novem mestu, kjer so gostje v tamkajšnji kmetijski šoli Grm.

Prav te počitnikarje (tudi letošnje počitnice sta skupno organizirala Dijaški dom Srečko Kosovel in Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ) sva v sredo obiskala z našim fotoreporterjem Davorinom Križmančičem. Odpeljala sva se najprej v Novo mesto in ob vrnitvi še v Rakitno.

A ker vedmo, da so starši mlajših otrok najbolj v skrbeh in že nestrpnost čakajo novic o tem, kako in kaj je z jimi, bomo tokratni zapis posvetili prav mlajšim. Za druge velja, kot v romanih: nadaljevanje sledi.

Rakitna je majhna vasica, skorajda zgubljena med gozdovi in zelenjem. Prav zaradi svoje lege, čistega in zdravega zraka in podnebja, je bila izbrana za mladinsko okrevališče. In v tem prelepem, zelo urejenem, čistem in gostoljubnem domu, sva našla 60 naših otrok (petletni Jurček Verč je med njimi najmlajši, pa se že obnaša kot "velik"). Stali so v vrsti s svojimi vzgojiteljicami, da bi šli na sprehod in na nakup v trgovino.

»Kar na hitro nas poslikajte in povprašajte, ker želimo, da bi se otroci sprehodili po tem čistem zraku,« nam je dejala Marija Bertok, vodja letovanja, ki opravlja to delo ob pomoči pridnih in simpatičnih vzgojiteljic, vzgojiteljev in spre-

mljevalk: Srečke, Draga, Toma, Novelle, Larisse, Darie, Tanje in Neve.

»Ko smo se v petek pripeljali na postajo v Preserjih, nas je tam z dvema avtobusoma že čakal ravnatelj okrevališča Vidovič. Zelo veseli smo bili te pozornosti, saj smo bili tako že v kratkem času v domu, ki je ves obnovljen, z lepimi spalnicami, jedilnico, s svetlo igralnico, prostornim dvoriščem in še z marsičem,« nam je povedala vzgojiteljica Marija.

Vreme jim je sicer ponagajalo, a nič zato. Otroci so se v domu hitro znašli in uporabili čas za razne igre in za pripravljanje programov, s katerimi se predstavljajo ob večerih.

»Preden povemo, kako poteka življenje pri nas in kaj vse smo ali pa še bomo videli in obiskali, bi najprej hotela povedati staršem, da so njihovi otroci z zdravjem v redu,« je z občutljivostjo dejala Marija.

»V ponedeljek se je pokazalo nekaj primerov virusnega obolenja. Nekaj otrok je bruhalo, imeli so težave s črevesjem in bolečine v trebuhu. Ker nam je neurje pokvarilo telefon, smo preko oddajnika UKV poklicali zdravnika (v domu pa imajo že svojo stalno medicinsko sestro). Zdravnik je otroke pregledal in dal analizirati pitno vodo in hrano. Odgovor je bil, da je voda zdrava in hrana neoporečna. Po njihovem je šlo tu predvsem za to, da so prišli otroci na tako čist in oster zrak. Sprememba je povzročila te prve težave, ki pa so takoj izginile.

»Doma smo sedaj pustili še tri dečke. A poslušajte, kako kričijo in vpijejo. Se vam to zdijo glasovi bolnih?« so nas vprašale vzgojiteljice.

Otrokom ni bilo prav, da se pogovarjamo samo z vzgojiteljicami. Hoteli so povedati svoje, predvsem pa sporočiti staršem, da jih pričakujejo v nedeljo. »Pa ni treba zapisati, da nas daje domotožje. Za to nimamo niti časa. Bili smo že na izletu v Bistri, kjer smo si ogledali muzej, naslednji dan pa smo bili v Preserjih, kjer smo bili pri domačem polharju - saj veste, tistemu, ki lovi polhe. Ima pravo razstavo polhov in pomislite, tudi kožo največjega volka na svetu,« so nam vsi navdušeni pripovedovali.

Dan pred našim prihodom so imeli tudi festival mednarodne popevke, za sredo zvečer pa so pripravili program s kvizi. »Veste, da tudi tekmujejo, katere skupina ima najlepše pospravljeno spalnico.« »In kdo je do sedaj odnesel največ točk?« nas je zanimalo. »Na prvem mestu so medvedje, na drugem pa zajčki.«

Dan se za naše otroke začenja okrog 7.30, ko imajo zajtrk, ob 10. uri mu sledi malica, ob 12.15 je kosilo, popoldne zopet malica in še večerja. Vmes so sprehodi in razne igre.

Medtem ko smo si ogledovali čisto in zelo lepo urejeno notranjost okrevališča, ki ima v enem nadstropju še nekaj drugih gostov, nas je Marija še zaprosila: »Če boste o nas kaj zapisali, bi vsi želeli, da pohvalite osebe tega doma, od ravnateljice dalje. Kuharice kuhajo vse, kar si

mislijo, da bi bilo našim otrokom všeč. Sinoči so imeli palačinke, sedaj pa so že objavile, da bodo pripravile tudi pizzo. Dom je tako čist, da hodimo v njem le s copatami, za goste, kot ste vi, pa imamo plastične vrečke, da si jih boste obuli čez čevlje.«

Res je bilo vse tako lepo, otroci dobro razpoloženi, vzgojiteljice mirne in zadovoljne, da so nam skoraj pozabili povedati, da ima ena deklica rahle norice (varicella). Ker je inkubacijska doba za to obolenje precej dolga, je gotovo, da je prišla na letovanje že okužena. »Počuti se kar dobro in ima vso zdravniško oskrbo,« so nam zagotovili in že začeli z naštevanjem tega, kaj bodo otroci v prihodnosti še videli in obiskali.

Jutri nameravajo na primer v živalski vrt v Ljubljano, v sredo na ljubljanski grad in k Sv. Urhu. Za četrtek pa jim uprava doma pripravlja piknik na bližnji jasi, kjer je tudi lovska kočica.

»Le zapišite, da so otroci veseli, da se dobro počutijo, da pozdravljajo vse in da komaj čakajo obisk svojih. Na Rakitni je vse tako lepo,« so nam še rekli in potem odšli na sprehod.

Ker sva z Davorinom ubrala daljšo pot do Rakitne, svetujeva staršem, da izberejo veliko krajšo in boljše varianto. Na Uncu naj se napotijo proti Rakeku in Cerknici od tam dalje pa jih približno 18 km dolga cesta zapelje naravnost na Rakitno.

NEVA LUKEŠ

S sinočnje okrogle mize naravovarstvenikov Razvoj Sestlanskega zaliva še vedno razdvaja javnost

Turistični razvoj Sestlanskega zaliva je bil v središču pozornosti včerajšnje javne razprave, na katero sta priredila (Svetovni sklad za naravo WWF in Liga za zaščito okolja) povabila deželne odbornike za načrtovanje Carboneja, devinsko-nabrežinskega župana Brezgarja, krajevne uprave in strokovnjake. Kot izhodišče za debato so naravovarstveniki izbrali nedavno mnenje deželne tehnične komisije, ki je z nekaterimi spremembami odobrila ustrezno občinsko urbanistično varianto in s tem pospešila postopek za izvedbo projekta družbe Finsepol, ki je lastnik večjega dela zaliva. Debata, na katero se bomo še povrnili, se je iz začetnih tehničnih izho-

dišč razširila na splošne ambientalne in tudi politične aspekte tega velikega načrta, o katerem se je že dosti govorilo in o katerem bomo še marsikaj slišali.

Carbone se je v svojem uvodnem posegu strogo držal naslova okrogle mize in je verjetno razočaral tiste poslušalce, ki so upali, da bo posredoval širšo sliko in morda tudi nekaj osebnih mnenj o načrtovanem razvoju tega področja. Postavil je v ospredje vprašanje slabih cestnih povezav s Sestlano, glede turističnega razvoja pa je naglasil, da bo treba najti skupni imenovalec med gospodarskimi interesi in potrebo po zaščiti narave. Turistični razvoj se bo moral vsekakor med dru-

gim uskladati z upravičenimi zahtevami kopalcev in sestlanskih pomorskih društev. Carbone je bil mnenja, da bi morala Dežela kratkoma prodati zasebnikom hotel Europa v Nabrežinskem bregu, za točnejše mnenje o celotnem projektu pa bo treba po njegovem še počakati na podrobnosti urbanistični načrt, ki ga je družba Finsepol pravkar izročila občinski upravi.

Voditelj Finsepol Cardarelli je rezko in polemično zavrnil nekatere kritike diskutantov iz vrst naravovarstvenikov, ki so mu v bistvu očitali, da je doslej v glavnem privilegiral samo interese lastnika pri tem projektu. Župan Brezgar je bil mnenja, da je Občina naredila svojo dolžnost in da je skušala po svojih močeh upoštevati mnenja in predloge zaščitnikov okolja, s katerimi bo tudi naprej sodelovala in iskala najboljše možne rešitve. Načelnik svetovalske skupine KPI v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu Širca pa je spet zavrnil stari očiitek, da so komunisti proti turističnemu razvoju Sestlana, medtem ko so mnenja, da se je občinska uprava v bistvu izneverila vlogi nadzornika, ki ji inštitucionalno in politično pripada. Deželni svetovalec KPI Budin pa je opozoril na velike urbanistične in tudi družbene posledice, ki jih bo ta načrt imel ne samo za razvoj devinsko-nabrežinske občine, ampak tudi vsega tržaškega Krasa. Po njegovem je projekt Finsepol predimenzioniran, urbanistično in gradbeno gledano preobširen za zgolj turistično ovrednotenje zaliva.

S. T.

Na sliki (foto Magajna) prireditelji sinočnje razprave in deželni odbor Carbone.

Upogljivka o Dolini Glinščice Kadar iz sivine pomoli čisto drobcena črka »k«

CLUB
ALPINO
ITALIANO

ASSOCIAZIONE
XXX OTTOBRE
TRIESTE

Italijansko alpinistično društvo CAI in njegova sekcija "XXX Ottobre" sta izdala "simpatično upogljivko", kot je zapisano v predstavitvenem pismu, z zemljevidom Glinščice in z imeni najbolj znanih krajev te prelepe doline. Upogljivka je lično izdelana, njen namen pa je seznaniti vse, ki doline še ne poznajo, z lepoto Glinščice in jih povabiti na prijeten obisk. Ob tem je treba naglasiti, da sta izdajo upogljivke tako s pokroviteljstvom kot z gmošnim prispevkom podprli (poleg sponzorja Tržaške hranilnice CRT) tudi Pokrajina Trst in Tržaška turisti-

na in letovišarska ustanova, torej javni ustanovi.

Bralec je verjetno že zaslutil, o katerem vprašanju bomo pisali. V zemljevidu, spremnem tekstu in v seznamu imen smo zasledili le nekaj bežnih slovenskih sledov, kot sta črki "k" v besedah Klinciza in Bukovec (oba sta izvirna). To je seveda zdaleč premalo in tudi posevni naključno, skratka, šlo je za "napako" nekdanjih prevajalcev, ki jim je med drugim ušlo tudi ime Draga, ki je ostalo pred imenom S. Elia ("uradno" torej Draga S. Elia).

Popolno prezrtje slovenskih sledov seveda ni nič posebnega, saj je to strategija številnih ljudi in ustanov, ki so pisali, oziroma izdale kako brošuro o Glinščici. Za Slovenca pa je vsakič neprijetno, ko prime v roko kak podoben tekst ali zemljevid in jasno vidi, kako ga črtajo s prizorišča zgodovine in sedanjosti. To je toliko bolj neprijetno, ko vidiš, da nimaš niti pravice do imena. Morda pa le ne bi škodilo, če bi se na kakem zemljevidu ali v kakem tekstu pojavila kaka krepkejša sled o Slovencih, kot je lahko črka "k", posebno še, ko podprejo podobne založniške podvige javne ustanove.

Zanimivo je, da tudi nova upogljivka govori o "naših" koreninah in preteklosti. Ta naš (nostro) pa visi nekeje v praznem, saj je kljub vsemu težko zabrisati večnarodne razsežnosti "naše" stvarnosti in povsem zanikati, da med "našimi" nismo tudi "mi" Slovenci. Včasih je dovolj, da iz sivine pomoli vršček drobne črke "k"... (am)

Komunisti in socialisti obsojajo zadržanje KD v upravnem odboru KZE

Novi upravni odbor Tržaške krajevne zdravstvene ustanove se že mesec dni ne sestaja zaradi pomanjkanja legalnega števila. Za to so odgovorni odborniki Krščanske demokracije, ki se že drugič niso udeležili sklicane seje upravnega odbora.

V zvezi z nastalim položajem sta tržaški federaciji KPI in PSI izdali tiskovno sporočilo, v katerem ostro obsojata ravnanje demokristjanov. Komunisti ugotavljajo, da bi KZE nujno potrebovala učinkovito in sposobno vodstvo, saj je bila zaradi obnove skupščine in imenovanja članov upravnega odbora dolgo časa brez političnega vodstva. Naravnost škandalozno je, ugotavljajo komunisti, da se trije predstavniki Krščanske demokracije ne udeležujejo sej in s tem blokirajo dejavnost upravnega odbora, zaradi neresenega vprašanja imenovanj. Nedopustno je, da porabniki in osebe nosijo posledice, za katere so krivi odborniki, ki ne opravljajo svojih dolžnosti. Komunisti zato zahtevajo sklicanje skupščine, ki naj preveri te tako hude odgovornosti.

Tudi pokrajinski tajnik PSI Perelli zelo ostro kritizira zadržanje KD, ki po

njegovem očitno privilegira svoje interese in to prav v trenutku, ko tržaško zdravstvo potrebuje maksimalno operativno učinkovitost. Perelli nadalje ugotavlja, da ostajajo politični razlogi za tako zadržanje nerazumljivi in da Krščanska demokracija vsekakor nosi popolno odgovornost za tak nesprejemljiv položaj.

Cesare Russo novi predsednik Novinarske zbornice

Novoizvoljeni odbor Novinarske zbornice Furlanije-Juljske krajine je včeraj izvolil furlanskega novinarja Cesara Russa za svojega novega predsednika. Russo je tako nasledil dosedanjemu predsedniku Marcu Cadelliju, ki ga je deželni svet Zbornice predlagal za častnega predsednika.

Podpredsednik Zbornice bo Natale Zaccuri, tajnik Baldovino Ulgicrai, za blagajnika pa so izvolili člana redakcije Primorskega dnevnika Ivana Fischerja.

Do 31. julija je treba plačati in prijaviti novo davščino ICIAP

Tržaška občinska uprava obvešča, da bo 31. julija zapadel rok za prijavo in vplačilo nove občinske davščine ICIAP. Davščina bremeni vse produktivne dejavnosti, ki so razdeljene v 10 kategorij.

Tednik Gospodarstvo, ki zdaj izhaja kot priloga našega dnevnika, danes objavlja drugi del daljše analize davščine ICIAP izpod peresa tajnika Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Oda Kalana (prvi del je izšel v Gospodarstvu z dne 30. junija 1989). Zato bi na tem mestu pristavili le, da se je mogoče za dodatne informacije in pojasnila obrniti tudi na tržaški občinski davčni urad v Ul. Granatieri 2, tretje nadstropje. Uradi delujejo vsak delavnik (vključno s sobotami) od 8.15 do 12. ure. Tržaška občinska uprava poleg tega pripravlja tudi posebno brošuro z navodili za prijavo in plačilo davščine ICIAP.

Sprožila ga je svetovalka Giraldi (KPI)

Vprašanje sožitja v rajonskem svetu

Svetovalka KPI v rajonskem svetu za Barkovlje, Rojan in Greto Giuditta Giraldi je predložila predsedniku sveta vprašanje o sožitju med Slovenci in Italijani. V vprašanju je uvodoma rečeno, da je treba na bolj omikani način in z večjo resnostjo obravnavati odnose med italijansko in slovensko narodnostjo na Tržaškem.

Svetovalka nadalje poudarja, da je prisotnost Slovencev v rajonu očitna in da je zato treba prerasti golo strpnost in pričetji s stvarnim sožitjem in s sodelovanjem. V tem smislu Giuditta Giraldi sprašuje predsednika rajonskega sveta, če se mu zdi primerno sklicati srečanja o vprašanjih, kot so zaščitni zakon, zgodovina Slovencev, tiha asimilacija, rasizem itd. Na srečanjih naj bi sodelovali tudi predstavniki raznih ustanov, komisij itd.

Roža Peric na Radiu Trst A in na Radiu Opčine

Tudi po radijskih valovih skrb za prosti čas najmlajših

Če veljajo počitnice za šole, za društvene in druge dejavnosti, potem velja enako pravilo tudi za razne radijske oddaje - na primer za otroške. Prav o teh oddajah smo se pred dnevi pogovarjali z urednico in vodjo oddaje »V svetu fantazije« na Radiu Opčine in oddaje »Halo, kdo tam?« na Radiu Trst A Rožo Butinar-Peric.

Saj je veliko dela s pisanjem in urejanjem teh oddaj. Toda človek ima zadoščenje, ker so otroci zelo zvesti poslušalci, pa še radi se oglašajo in sodelujejo v raznih igrah, kvizih, odgovarjajo na razna vprašanja itd.

30. junija je bila na Radiu Opčine zaključna oddaja, povezana s prirskimi družabnostjo, ki so se je udeležili tudi najboljši in najbolj vztrajni dopisniki in telefonisti. »Res je bilo lepo. Pa še pesnico in slikarko Zlatko Lokatos smo imeli v gosteh, tako da nam je povedala nekaj o sebi, o svojem delu in nam prebrala eno svojih pesmi.«

Roža Peric je po rodu iz Ljubljane in po poklicu lesni tehnik. Pri nas živi že 17 let; od teh je 11 let stanovala pri Brišičkih, šest let pa sedaj na Opčinah.

»Tako ne vem, če bi lahko zase rekla, da sem že prava Openka; moja sinova Gregor in Luka pa se že počutita tu doma. Posebno Luka, ki sodeluje v mojih otroških oddajah in vodi s 13-letno Manuelo svoj del oddaje "Kaj veš, kaj znaš".«

Že sedmo leto vodi Roža otroške oddaje na obeh radijskih postajah in ima tudi za naprej še veliko novih načrtov

in idej. »Oddaje v živo so zelo lepe in zanimive, čeprav jih ni ravno lahko delati. Na Radiu Opčine sem imela oddaje ob petkih od 19. do 20. ure, na Radiu Trst A tudi ob petkih, a od 14. do 15. ure. Medtem ko moram za oddaje na Radiu Trst vse že prej pripraviti, torej ves moj tekst ter se le otroci po telefonu oglašajo v živo, imam na Radiu Opčine več možnosti, da lahko sprti improviziram in dopolnujem vprašanja.«

Pa smo jo prosili, da bi nam opisala eno svojih oddaj. »Sama postavljam vprašanja na različne teme. Letos je bila tematika posvečena živalim, sicer

pa teme vedno menjujem. Na Radiu Opčine imam v studiu še dva otroka, sina Luko in Manuelo, na tržaškem radiu potekajo razgovori le preko telefona.«

Pa se vam zelo oglašajo mladi poslušalci?

»Tudi do 40 telefonskih pozivov lahko dobim. Poslušalci pa se oglašajo od vsepovsod; največ iz mesta, veliko pa imamo poslušalcev iz Kopra, Pirana, Postojne. Na Radiu Trst A redno sodelujejo tudi nekatere naše šole, kot na primer iz Barkovelj, od Sv. Jakoba, s Peska, iz Slivnega, šola iz Milj, od Sv. Ane, šola iz Zgonika, pa še vrtec iz Barkovelj.«

Roža kar sama sestavlja razne igre, na primer s pomočjo besed. Pri sestavljanju takšnih iger si pomaga s slovarjem in pravopisom, kar ji vzame kar precej ur dela. Seveda prejmejo tisti, ki so kakšno igro, uganko, ali besedno igro rešili, tudi nagrado. Za nagrajenca Radia Opčine je vsa leta prispevala igrače trgovina Ulgheri-Pavat. Tudi na tržaškem radiu dobijo mnogi lepe nagrade: od šolskih potrebščin, torb, do nalepk in majčk. »Pa ne sodelujejo samo zato, ker bi hoteli kaj dobiti, temveč, ker jim je to všeč.«

Oddaje v živo ni lahko voditi. Človek se ne sme zmotiti in vedno mora biti gospodar položaja.

»Pa mi je delo, kljub vsemu, zelo všeč in že načrtujem, kaj bi pripravila za prihodnjo sezono, da bi bile oddaje čim bolj zanimive. Tako že načrtujem razne družabne igre in še marsikaj. Na openski radio pa bi rada vabila tudi goste, na primer pesnike ali pisatelje.«

Pa se vam je v teh letih že kaj posebnega zgodilo pri teh oddajah?

»Ja, prav pri zadnji, ko se ni niti enkrat oglasil telefon. Ne vem, če so bile telefonske linije pokvarjene ali kaj. To se mi ni še nikoli zgodilo. Vesela sem tudi, če me po telefonu pokličejo otroci, pohvalijo oddajo in povedo, kaj vsega so se skozi igro in kvize tudi naučili.«

NEVA LUKEŠ

Na sliki (foto Križmančič) Roža Peric (zadaj levo) in Zlatko Lokatos z malimi gosti v studiu Radia Opčine.

pismi uredništvu

Slovenska zastava samo v Dolini?

Spoštovano uredništvo!

V nedeljo, 4. junija, me je lepo vreme spodbudilo, da sem se odločil za jutranji avtomobilski izlet po našem Krasu. Med potjo sem obšel slovenske občine goriške in tržaške pokrajine in pogledal, ali so naši upravitelji izobesili na županstvih poleg italijanske tudi slovensko zastavo.

Čakalo me je razočaranje. Ugotovil sem namreč, da razen dolinske Občine, vse ostale niso izpostavile slovenske zastave. Kot da omenjene občine niso "naše-slovenske".

Gospodje slovenski župani kar tako naprej! Korajža plača.

Očividno je razsodba ustavnega sodišča "flatus vocis".

Vse naše tegobe bo rešil zakon o globalni zaščiti.

»Campa cavallo...« pravijo Italijani, a mi Tržčani izražamo isto misel z drugimi besedami.

Pino Pečenko

Zakaj »pica« ja »marjetica« pa ne

Spoštovano uredništvo!

Pred približno letom dni je bilo na vaših straneh nemogoče ne opaziti mastno natiskanega naslova, ki je najbrž hotel opozoriti na nekakšno slovensko zavednost pri izbiri imen. Naslov je bil namreč: »Zakaj Olaf ja in Andrea ne«.

Zal samo naslov je bil tako visokozveneč; članek pa je bil po vsebini zelo skromen za tako temo, ki bi lahko nosila precejšnjo važnost, ko bi jo razvili po nekem resnem kriteriju.

Na to sem se spomnil, ko sem 13. junija letos na zadnji strani dnevnika prebral, da proslavljajo letos v Neaplju sto let »pice margherite« in sem se tako spraševal, zakaj »pica« ja in »margherita« ne. Namreč, če je bil že tako nujen prevod »pizze« v »pico«, bi morali ravno tako prevesti »margherito« v »marjetico«.

S spoštovanjem

Olaf Sedmak

Arcinova pripravlja praznik združevanja

Tržaška Arcinova prireja 14., 15. in 16. julija v Bazovici Prvi praznik združevanja. Začel se bo v petek, 14. t. m., s srečanjem na temo »Konvencija združevanja«, ki se ga bodo udeležili Maurizio Villani za deželno ARC, Franco Codega za ACLI, Ariella Pittino za AICS in predstavnik ZSKD. V soboto je predviden balinarski turnir med športnimi društvi Zarja, Bocciofila S. Giovanni in Arci S. Luigi in nastop TFS Stu ledi, v nedeljo pa bo ŠD Mladina organiziralo mladinski ex tempore in prijateljski odbojarski turnir.

V južnoštajerskem mestecu Ehrenhausen

MePZ Primorsko iz Mačkolj je gostoval v Avstriji

V soboto, 1. julija, se je naš zbor udeležil revije "Singen ohne Grenzen" (Petje brez meja) v Ehrenhausnu na južnem Štajerskem v Avstriji. Na gostovanje nas je povabil MPZ Ehrenhausen, ki je tega dne slavil 70-letni-ko delovanja. Na reviji je sodelovalo 11 zborov, in sicer iz Italije, Jugoslavije in Avstrije. Jugoslavijo je zastopal MPZ Ivo Štruc iz Slovenskih Konjic, s katerim ima naš zbor večletne prijateljske stike. Italijo sta poleg našega zbora zastopala tržaška zbora Coro Polifonico Triestino in Coro giovanile Claret, Avstrijo pa koroški in šest štajerskih zborov.

Na poti skozi Slovenijo smo se ustavili v Slovenskih Konjicah, kjer nas je sprejel naš prijatelj in pevec MPZ Ivo Štruc Viki Gračner na svojem gostoljubnem domu in nam postregel z domačimi dobrotami in z dobro vinsko kapljico. S prijatelji iz Slovenskih Konjic smo se podali skozi Šentilj v Ehrenhausen, kjer sta nas pričakala spremljevalca tamkajšnjega domačega društva.

Ehrenhausen je eno najlepših južnoštajerskih trgov. Leži 258 m visoko na začetku južnoštajerske vinske ceste (Weinstrasse). Nemško govoreča vas šteje okrog 1200 prebivalcev. Ogledali smo si baročno cerkev v središču vasi in na željo domačega duhovnika zapeli priložnostno pesem. Na okoliških do 400 m visokih gričih gojijo v glavnem trto, saj je 2300 hektarov zemlje posvečenih vinogradništvu. Vsak večji kmet ima osmico, tako imenovano Buschenschank, kjer ti postrežejo z vsakovrstnimi štajerskimi specialitetami. Eno takih smo tudi mi obiskali. Poleg vinske trte je zelo razširjen tudi kostanj. Južnoštajerska vinska cesta poteka tik ob meji z Jugoslavijo.

Po ogledu prijetne okolice smo se podali na grad "Schloss Ehrenhausen", kjer so nas gostitelji z godbo na pihala sprejeli s kozarčkom domače žgane pijače. Grad je bil zgrajen v 11. stoletju. V teku stoletij se je tu zvrstilo več gospodarjev. Do leta 1543 so tu vladali Habsburžani, nato pa grof Cristoph von Eggenberg. Slednji je grad obnovil v renesančnem slogu, kot se nam danes kaže. Danes je grad zasebna last in je namenjen predvsem kulturnim prireditvam.

Prireditve je potekala na lepo urejenem, s svečami razsvetljenem grajskem dvorišču. Koncert je začel domači MPZ Ehrenhausen s pozdravno pesmijo. Temu so sledili ostali zbori,

vsak s tremi pesmimi. Naš zbor, zgodovino društva in vasi je v nemščini predstavila pevka Suzana Strain, ki je s prevajanjem pripomogla k boljšemu in tesnejšemu stiku med nemško govorečimi organizatorji in mačkoljanskimi pevci. Zbor je pod vodstvom pevovodje Toneta Baloha zapel tri pesmi: "Signore delle cime", "Kdor jih bere" in "Steal away". Uspeh nam je potrdil velik aplavz publike. Prireditelj je zaključil domači pevski zbor s štajersko himno. Sledila je izročitev daril. Naš zbor je daroval sliko, delo našega pevc Mitje Zonta. Vsak zbor je od domačega zbora dobil plaketo.

Po končanem koncertu se je srečanje nadaljevalo v prijetnem razpoloženju, še naprej se je iz grajskega dvorišča razlegala pesem. Slovenci iz Trsta in Slovenskih Konjic smo še enkrat stopili na oder in v pečat sklenjenega prijateljstva med tremi narodi zapeli Prešernovo Zdravljico.

Naš zbor je kot edini predstavnik slovenske manjšine v Italiji še posebno potrdil pomen revije "Petje brez meja" in povezavo med narodi. Poslovili smo se v upanju na še nadaljnja tovrstna srečanja.

SS - NT

POZIV

V pripravi je knjiga o več kot stoletnem delovanju posojilnic v devinsko-nabrežinski občini. Tu so poslovale Hranilno in posojilno društvo v Nabrežini, ustanovljeno leta 1888, Kmečka hranilnica in posojilnica v Devinu s sedežem v Štivanu, ustanovljena leta 1908, Ljudska hranilnica in posojilnica v Nabrežini, ustanovljena leta 1914, in Kmečka hranilnica in posojilnica v Šempolaju, ustanovljena leta 1914.

V sedanjih Kmečki in obrtni hranilnici in posojilnici v Nabrežini so se na začetku tridesetih let združili člani vseh prej omenjenih posojilnic. Ob izidu knjige bo prirejena tudi razstava dokumentov. Kdor doma hrani dokumente omenjenih posojilnic, hranilne knjižice ali vse, kar bi prišlo v poštev, naj se čimprej oglasi pri ravnatelju posojilnice v Nabrežini. Še zlasti bi prišla v poštev dokumentacija o nekdanji posojilnici v Devinu!

razstave

V pritličnem salonu Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, so na ogled skulpture in slike JANEZA BOLJKE.

V okviru Mednarodne poletne akademije likovne umetnosti bo v letošnjem juliju v Devinu slikarski tečaj, ki ga bodo vodili in tudi obiskovali severnoameriški docenti. Podrobnejša pojasnila na tel. št. 34134.

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIAMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do 21. t. m. razstavljala svoja dela slikarka LAURA UTMAR. Otvoritev razstave bo jutri, 8. t. m., ob 18. uri.

koncerti

Tor Čucherna Music Club

Nocoj in jutri ob 22. uri bo nastopila črnska pevka jazz glasbe RUTHERISTICH, katero bodo spremljali Renato Chicco (klavir), Andrea Michelutti (bobni) in Roberto Prever (kontrabas).

Stadion Grezar

Nocoj ob 21. uri koncert pevke lahke glasbe ANNE OXE in ansambla NEW TROLLS.

razne prireditve

ŠD Sokol in SKD Igo Gruden prirediti jutri, 8., in nedeljo, 9. julija, ob 20.30 KONCERTA s skupinama JANEZ BONČINA in JUNAKI NOČNE KRONIKE ter skupino ŠANK ROCK. Poskrbljeno za jedaočo in pijačo!

čestitke

IVANA GERDOL je včeraj dokončala študij fizioterapije. Pričakuje pomoči ob potrebi ji iskreno čestitajo Veronika in Peter ter domači, in seveda Marko.

TOMAŽI! Danes praznuješ 16 let. Vse najboljše ti želijo tvoji najdražji, Ester, Paulo, Monika in Makri.

izleti

Vesela družba iz Križa sporoča, da ima za izlet po Dalmaciji z ladjo, ki bo od 29. julija do 12. avgusta, na razpolago še nekaj prostih mest. Interesenti naj se zgledajo na tel. št. 220624.

Društvo slovenskih upokojenцев v Trstu prireja izlet v Kastav, na Trsat in Mašun v četrtek, 20. t. m., s srečanjem s pobratanim društvom upokojenцев iz Ilirske Bistrice. Vpisovanje v sredo, 12. t. m., ob 9. uri na sedežu v Ul. Cicerone 8.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ANTON TOMAŽ LINHART

ŽUPANOVA MICKA

Režija in dopolnilno besedilo: BORIS KOBAL

Predstava na prostem

V sredo, 12. t. m., ob 21. uri — KRIŽ — Ljudski dom

V četrtek, 13. t. m., ob 21. uri — LONJER — Društvena gostilna

HUGO VON HOFMANNSTHAL

SLEHERNIK

Režija: MARIO URŠIČ

Premiera na prostem jutri, 8. julija, ob 21. uri

Ponovitev na prostem v nedeljo, 9. julija, ob 21. uri na REPENTABRU

Omogočili denarni zavodi

Tržaška kreditna banka

Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica Sovodnje

Hranilnica in posojilnica Opčine

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini

Kmečko-obrtna hranilnica Doberdob

Kmečka banka Gorica

združeni v sekciji Slovenskih denarnih zavodov pri SDGZ

SEKCIJA KPI PROSEK-KONTOVEL
priredi

danes, 7., jutri, 8., in v nedeljo, 9. t. m.

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA

Program:

danes, 7. t. m., ob 18. uri otvoritev kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom Akordi iz Postojne,

jutri, 8. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom L. Furlan;

v nedeljo, 9. t. m., ob 10. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom L. Furlan. Med večerom bo pozdrav pokrajinske federacije.

Delovali bodo dobro založeni kioski s točenim pivom in jedmi na žaru.

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

sporoča, da danes zvečer
ODPADE VAJA

V petek, 14. t. m., ob 20.30 bo kratka vaja za nastop na Pokljuki. Sledi srečanje s senatorjem Stojanom Spetičem na temo: "Zamejski Slovenci in splošni politični pregled".

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev - Trst sporoča, da odgovarja na telefonsko št. 744426.

Goriško pevsko društvo C. A. Seghizzi organizira od 10. do 12. julija evropski ples na temo: "Pedagogika in didaktika telesnega gibanja v osnovni glasbeni vzgoji", namenjen glasbenim pedagogom, učiteljem in dirigentom. Interesenti lahko zaprosijo za informacije na ZSKD Trst, Ul. sv. Frančiška 20/III, tel. 744426.

KUD Magnet organizira jutri, 8. julija, teoretično-praktični seminar o kalčkih (lastnosti, gojenje in uporaba), ki ga bo vodil znanstvenik Pitagoras Galiza. Pričetek seminarja bo točno ob 16. uri na društvenem sedežu in se bo zaključil z večerjo. Vse informacije dobite na tel. št. 214172 vsak dan od 19. do 21. ure. Število je omejeno!

Odbor Bazovskega doma sklicuje v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu masovni sestanek. Dnevni red: delovanje doma. Vabljeni!

KD Vesna vabi danes, 7. t. m., ob 21.30 v Dom A. Sirka na predvajanje filma ARRIZONA JUNIOR.

prispevki

V spomin na Edija Vettorata daruje sin Edi 100.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

V spomin na Milo Plesničar - Lah daruje družina Franjo Kosovel 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Andreja Rupla darujeta Milka in Sergij 20.000 lir za KD Primorec.

SNACK BAR BUFFET

»EUROPA«

Narodna ul. 65 - OPČINE

slani prigrizek

in pivo SPATEN

Non stop od 9. do 22.30

zaprto ob nedeljah

SKD Slavec Ricmanje-Log

VAŠKA ŠAGRA

8., 9. in 10. julija 1989

včeraj - danes

Danes, PETEK, 7. julija 1989
NEGODA

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 20.56 - Dolžina dneva 15.33 - Luna vzide ob 9.51 in zatone ob 23.14.

Jutri, SOBOTA, 8. julija 1989
MILOJKA

PLIMOVANJE DANES: ob 6.30 najnižja -53 cm, ob 13.32 najvišja 36 cm, ob 19.13 najnižja -6 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26,6 stopinje, zračni tlak 1001,1 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 60-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jessica Stander, Xijadu Bazzanella, Suel Facchini, Beniamino Furlani, Marco Boschian, Nicolò Zarotti.

UMRLI SO: 41-letni Giuliano Delise, 73-letna Anna Codri por. Ferlatti, 75-letni Emilio Mozzon por. D'Angelo, 77-letna Angela Foresto, 78-letna Enrica Del-lavalle por. Riosa, 75-letni Dorino Skul.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 3.,

do sobote, 8. julija 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Se-

vero 112, Ul. Baiamonti 50.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Se-vero 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

PRODAM vespo PX 125 E po ugodni ceni. Tel. 280778.

PRODAM njivo z nasadom oljk v Dolini. Tel. 228419.

PRODAM salumerijo v središču mesta, v primernem kraju tudi za druge dejavnosti. Tel. v dopoldanskih urah na št. 731226.

PRODAM knjige za vse razrede znanstvenega liceja. Tel. ob večernih urah na št. 753938.

PRODAM motor 125 NSF, letnik '86 v odličnem stanju. Tel. 327273.

SUHA DRVA za kurjavo prodajamo po ugodni ceni. Možnost prevoza. Tel. 421508 po 21. uri.

DAJEMO v najem od 17. avgusta ter ves september hišo na Braču v vasi Split-ska, skupno pet ležišč. Hiša je pri morju v borovem gozdičku. Interesenti naj telefonirajo v jutranjih urah na št. (040) 774912.

OSMICO je odprl Mario Milič v Zgoniku. Toči belo vino in teran.

OSMICO je odrl Lupinc v Praprotu. Toči sortirano vino.

OSMICO je odprl Rado Milič v Saležu št. 68. Toči belo vino in teran.

OSMICO je odprl Alfonz Guštin na Colu št. 12.

VINSKE BRATCE na osmico vabi Stan-ko Gruđen iz Samatorce. Nudi pristno kapljico in domač pršut.

ZDRAVNIK Daniel Jerzal sprejema nove paciente v ambulanti pri Sv. Ivanu. Ul. Brunelleschi 14, in v Bazovici 209.

IŠČEM zazidljivo zemljiše na področju Cola oz. repentabske občine. Pismene ponudbe poslati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Viale 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Stanovanje".

KUŽKA PUDLJA (barboncino) starega osem tednov z odličnim rodovnikom prodam. Tel. (003861) 212788.

IZGUBIL sem zlato zapestnico z osebnim napisom ali na šagri na Padričah ali v baru Vatta v torek, 4. julija. Poštenemu najditelju gre nagrada. Tel. po 14. uri na 214606.

menjalnica

TUJE VALUTE			TUJE VALUTE		
	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST		FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1369,005	1360.—	Japonski jen	9,844	9,50
Nemška marka	724,635	722.—	Švicarski frank	843,810	841.—
Francoski frank	213,660	212.—	Avstrijski šiling	102,927	102,30
Holandski florint	642,765	640.—	Norveška krona	197,300	195.—
Belgijski frank	34,612	34.—	Švedska krona	212,195	210.—
Funt šterling	2218,900	2190.—	Portugalski eskudo	8,649	8,20
Irski šterling	1935,050	1910.—	Španska peseta	11,483	10,80
Danska krona	186,405	184.—	Avstralski dolar	1050,125	1030.—
Grška dramma	8,402	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,07
Kanadski dolar	1150,450	1130.—	ECU	1499,750	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil.

CAPITOL - 18.00, 22.10 Un grido nella notte, i. Meryl Streep.

LUMIERE FICE - 17.15, 22.15 Rain Man, i. Dustin Hoffman, Tom Cruise.

ALCISTINE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Ispirazioni sessua-
li, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Ob koncu rubrike Nonsoloner

Imigracija in rasizem

Maria de Jesus Lourdes (Križmančič)

RIM — Ob koncu prvega ciklusa televizijske rubrike »Nonsoloner«, ki sta jo vodila Maria de Jesus Lourdes in Ennio Mastrostefano, bo od danes do nedelje v Rimu prikaz videoprodukcije o zdomcih in o rasizmu. Srečanje je pripravilo združenje Medias s pokroviteljstvom RAI in Italcable ter s prispevkom OZN in Sindikalnih konfederacij CGIL, CISL in UIL.

Srečanje bo v gledališču Manzoni v Rimu, na sporedu pa bodo poleg videoprojekcij tudi razprave, pričevanja in okrogle mize, nosilno gradivo pa bo vsekakor tisto, ki so ga zbrali novinarji rubrike »Nonsoloner«.

Ta rubrika, ki jo je uvedel ob sobotah TV dnevnik druge mreže RAI, je imela nepričakovan odziv. Čeprav je šla v oddajo v zgodnjih popoldanskih

urah, je priklenila pred ekran vsakič okoli milijon gledalcev, kar ni malo, poleg tega pa so v uredništvo dobili v zvezi z rubriko toliko pisem, kot jih pri RAI ne pomnijo. »Pri izbiri rubrike,« z zadovoljstvom ugotavljajo pri RAI, »smo imeli srečo, ker smo jo dali na ekran ob pravem času, istočasno pa smo imeli tudi zaslugo, da smo pravočasno razumeli, kako nastajanje večnarodnostne družbe v Italiji kot posledice imigracije odpira vrsto vprašanj. Te probleme je treba razčleniti in reševati in kaže, da tokrat nismo v zamudi, pač pa je še prostora za krepitev odprtosti do raznih barv polti in raznih kultur.«

Poleg tega, dodajajo pri RAI, so vsi tisti, ki so sodelovali pri rubriki, skušali uvesti nove prijeme in nov način informiranja, ki je spajal jezik informativnih medijev, s prireditvami in reklamnim jezikom. V bistvu so skušali pripraviti neke vrste sintezo jedrnatosti reklamne sporočilnosti in razčlenjenosti novinarske reportaže.

Maria de Jesus Lourdes, ki je znatno prispevala k uspehu oddaje, je poudarila, da ji je izkušnja koristila, ker je lahko spoznala odnos Italijanov do priseljencev iz drugih držav in celin. Istočasno pa so lahko tudi Italijani začeli razmišljati o problemu zdomstva in širše o odnosu med Severom in Jugom. »Upam,« je dodala novinarka, »da se bo jeseni rubrika še bolj uveljavila in bo prispevala k poglobljanju tega nedvomno žgocnega problema.«

Vsa ta vprašanja bodo razčlenili na tridnevnem simpoziju v Rimu, na katerem bodo poglobili tudi vlogo sredstev množičnega obveščanja pri oblikovanju večkulturne zavesti.

Spolnost na TV samo po 22.30

PARIZ — Po ostrih protestih javnega mnenja, ker so francoske televizijske postaje poredvajale v vseh urah filme o nasilju in spolnosti, je francoski vsedržavni svet za TV prepovedal predvajanje vseh filmov, ki so bili v dvoranah prevodeni mladini pod 13. oziroma 18. letom pred 22.30. Pred to uro postaje ne bodo smele oddajati niti reklamnih vložkov o omenjenih filmih. Televizije pa bodo imele vsekakor pravico, da se obrnejo do sveta in zahtevajo odpravo prepovedi za tiste filme, ki bi zaradi spremembe navad in običajev ter razvoja splošnega moralnega čuta ne bili več tako sporni.

filmske premiere

H Cassandri na požirek Elvire

eva fornazarič

Poletje res ni najboljši čas za filmske premiere, saj ždi večina novih filmov v skladiščih v pričakovanju najboljšega trenutka za nastop. To, kar kroži v redni distribuciji, so »smeti« in »ostanki« minulih sezon.

Filmska malha je torej prazna, če razbrskamo po dnu pa bomo med drobtinicami našli *Elviro*, (ameriški film iz 1988. leta), ki si morda ne zasluži tako skromne pozornosti. *Elvira* bi se kot film sijajno vključil v program *The Worst of Hollywood*, v katerem so zaobjeta res njaslabša, a zato po svoje šarmantna dela hollywoodske filmske industrije. Signorellijev film o vampirju ženskega spola bi morali predvajati po projekciji filma *The Magic Sword*, v katerem je igrala Maila »Vampir« Nurmi, in filmom *Plane 9 from Outers Space*, ki sodi med najslabše filme od bratov Lumiere do danes.

Elvira je namreč filmsko delo najnižje vrste, na dvorišču posnet film o neki vampirsko navdihnjeni dami, ki je izgubila službo na losangeleški televiziji, ker ni dopustila, da bi ji odgovorni urednik programov »dvoril«. Dama, ki je očitno rojena pod srečno vampirsko zvezdo, si bo takoj opomogla, saj ji je umrla teta Morgana in ji pustila neverjetno dediščino: hišo v nekem kraju, kjer se ljudje ne morejo načuditi mladi ženski, ki je po zunanjem videzu taka, kot če bi pravkar slekla Caroly Jones in svoje obilne prsi stisnila v kostum Mortisie Addams.

Najbrž ni težko razumeti, da je tudi razplet filmske zgodbe precej »naven«, kljub temu pa ne bi smeli zane-mariti Elvire same, televizijske igralkine scenaristke Cassandre Peterson, ki je tudi v življenju ohranila oblike (in obline) strastne krvosesce. Cassandra je odkrila pravi zaklad, ko je nastopila v televizijski nadaljevalki na temo lahke erotike in prav tako lahke srhljivke. Temnolasa igralka je namreč prava paša za oči povprečenega ameriškega gledalca, ki se prav gotovo spomni prej nje kot pa hudomušnih dialogov in presenetljivo dobrih skečev, za katere je prav tako poskebela gospa Peterson.

Cassandra Peterson-Elvira se je letos »pokazala« celo na festivalu v Cannesu (AP)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nadaljevalki: Santa Barbara, 12.30 Creature grandi e piccole
13.30 Dnevnik
14.00 Politična tribuna
14.20 Buona fortuna Estate
14.35 Film: Tom, Dick e Harry (kom., ZDA 1941, r. G. Kanin, i. Ginger Rogers, Burgess Meredith)
16.00 Miting - Rimini '88
16.45 Mladinska oddaja: Big
17.45 Danes v parlamentu
17.50 Film: La telefonista (kom., It. 1932, r. Nunzio Malasomma, i. Isa Pola, Sergio Tofano)
19.10 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.30 Film: Incompreso (dram., ZDA 1984, r. Jerry Schatzberg, i. Gene Hackman, Henry Thomas)
22.05 Dnevnik
22.15 Poletni variete: Qualcosa di nuovo alla corte dei Medici
23.00 Nočni rock
23.30 Rubrika: Effetto notte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Mezzanotte e dintorni

RAI 2
12.00 Nanizanka: Squadriglia Top Secret
13.00 Dnevnik - ob trinaajstih
13.30 Rubrika: Trentatre
13.45 Nadaljevalka: Capitol
14.30 Dnevnik - gospodarstvo
14.45 Poletna oddaja: Tutti frutti, vmes rubrika Mente fresca
15.25 Nanizanka: Lassie
15.50 Risanka: Cucciolo
16.15 IP v plavanju (prenos iz Genove)
17.00 Iz parlamenta
17.05 Film: Gran varietà (kom., It. 1954, r. Domenico Paoletta, i. Maria Fiore, Alberto Sordi, Vittorio De Sica)
18.05 TV igra: Il sicario
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nan.: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, športne vesti
20.30 Poletni variete: Cocco
22.45 Dnevnik - nocoj
22.55 Aktualno: La penisola del tesoro
23.50 Dnevnik - zadnje vesti
24.00 Film: I diavoli verdi di Montecassino (vojni, ZRN 1958, r. Harold Reinl, i. Jochim Fuchsberger, Elma Karlowa)

RAI 3
14.00 Deželne vesti
14.10 Glas. oddaja: Video Box
14.45 SP v sabljanju (prenos iz Denverja)
15.15 IP starih avtomobilov
15.25 Kolesarstvo: Tour de France
16.30 Black and Blue
17.00 Dok. oddaja: Drobci
17.10 Film: I piaceri dello scappolo (kom., It. 1960, r. Giulio Petroni, Sylva Koscina, Maria Merini)
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dok.: Pred 20 leti
20.00 Dok. oddaja: Geo Estate
20.30 Film: Who? L'uomo dai due volti (krim., ZDA 1974, r. Jack Gold, i. Elliott Gould)
21.55 Zabavna oddaja: Pronti a tutto
22.30 Dnevnik - nocoj
22.35 Aktualno: Volta pagina
23.15 Petkov boks
0.15 Dnevnik - zadnje vesti
0.30 Nočna glasba: violinist Mark Neikrug in pianist Pinchas Zukermann (Brahmsov Scherzo v c-molu)
0.45 Dok.: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
16.40 Poletna noč: nad. Schwarzwaldska klinika, 17.25 nan. Leteči cirkus Monthya Pythona
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade: nanizanka Nevarni zaliv (7. del)
18.40 Glasba narodov: Filipini
19.10 Risanka
19.19 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.24 TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Naše akcije
20.15 Dok.: V hribih se dela dan - Od gora k morju (8. in zadnji del)
21.00 Nan.: Kriminalna zgodba (r. Abel Ferrara, i. Dennis Farina, Anthony Denison, 5. del)
21.50 Dnevnik in vreme
22.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.15 Poletna noč, vmes nadaljevalka Schwarzwaldska klinika (35. del)
24.00 Film: Kakor veš in znaš (kom., ZDA 1980, r. Hal Ashby, i. John Voight, Burt Young, Ann Margaret, Bert Remsen)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Juke box (pon.)
14.00 Tenis: turnir Wimbledon, moški polfinale
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji:
TRST — Še o načrtu za razvoj Sesslanskega zaliva
TRST — Maturitetni izpiti
TRST — Prva vožnja s hidroglicerjem iz Trsta v Sessljan in nazaj
MILJE — Zaključuje se otroški festival
19.30 TVD Stičišče
20.00 Turnir Wimbledon
20.30 Sportime
20.45 Wimbledon - povzetki
22.15 TVD Novice
22.25 Tour de France (povz.)
22.45 Nogomet: Čile-Urugvaj (iz Goianje)
RTV Ljubljana 2
19.00 Čez tri gore... Kvartet Savski val
19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče
20.35 Skupščinska kronika
20.55 Radenci '89: plesni orkester RTV Priština
21.20 En avtor, en film
21.45 Film: Pinky (ZDA)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 V Evropi manjšin; 9.15 Otroški kotiček: Pravljica o črkah (V. Vukmirovič); 10.00 Dnevni pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 Koncert v občinskem gledališču v Trzinu; 11.30 Pisani listi; 12.00 Film in njegova vloga v naši družbi; 12.40 Folklorna glasba, vmes Glasbeni listi; 13.20 Poletni mozaik, vmes Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 O tolmačenju otroške risbe; 16.00 Koncert za srca in orkester; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek sporedov.
LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dober dan z...; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Do ptičinajstih; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z instrumentalnimi ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenscem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturmo in Nočni program.

CANALE 5
8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana, 11.15 Il profumo del successo
12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom
12.30 Kviz: OK il prezzo è giusto
13.30 Variete: Rivediamoli
14.15 Nanizanka: Love Boat
15.30 Film: Mercanti di uomini (krim., ZDA 1949, r. Anthony Mann, i. Ricardo Montalban, George Murphy)
17.30 Nanizanka: I cinque del quinto piano
18.00 Kviz: C'est la vie
18.30 Rubrika: Agenzia matrimoniale
19.00 Kviza: Gioco delle coppie, 19.45 Cari genitori
20.30 Variete: Una rotonda sul mare (vodijo Red Ronnie, Marco Predolin, Teo Teocoli, Massimo Boldi)
22.30 Kviz: Il gioco dei nove
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
0.45 Film: Night kill (krim., ZDA 1983, r. Ted Post, i. Robert Mitchum, Tina Menard)

RETE 4
8.30 Nanizanka: In casa Lawrence
9.20 Film: Oltre il confine (pust., VB 1958, r. John Gilling, i. Jack Palance, Anita Ekberg)
10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry 'O - Quaranta ragioni per uccidere
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.45 Nadaljevalke: Sentieri, 14.45 La valle dei pini, 15.40 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani
17.00 Nanizanka: California - Il nome della giustizia
18.00 Nad.: Febbre d'amore
19.00 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Baretta - Il perdente
20.30 Film: La lunga ombra gialla (krim., ZDA 1969, r. Jack Lee Thompson, i. Gregory Peck, Anne Heywood)
22.25 Tenis: turnir v Wimbledonu (povzetki)
0.25 Nanizanki: Agente speciale - Uno su sette, 1.25 SWAT - Mercenari

ITALIA 1
8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore, 13.00 Simon & Simon
14.00 Megalvi show
14.15 Deejay Beach
15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke
18.00 Nanizanki: Supercar - Lotta alla pari, 19.00 Rip-tide - Una lama nel buio
20.00 Risanka: Siamo fatti così
20.30 Film: Occhio alla penna (pust., It. 1982, r. Michele Lupo, i. Bud Spencer, Joe Bugner)
22.20 Nanizanka: Starsky & Hutch - Delitto in mare (1. del)
23.20 Šport: O nogometnem pokalu Amerike
23.50 Tednik: Grand Prix
1.00 Nanizanki: Taxi, 1.30 Kung-fu

ODEON
13.00 Otroški variete: Sugar
15.30 Nadaljevalki: Maria, 16.30 Colorina
17.30 Nanizanke: Rituals, 18.00 La mamma è sempre la mamma, 18.30 Il supermercato più pazzo del mondo
19.30 Sugar (2. del)
20.30 Variete: Telemeno
20.45 Film: Pover'ammore (kom., It. 1982, r. Vincenzo Salviani, i. Carmelo Zappulla)
22.30 Variete: Telemeno
22.45 Film: Ninja, i guerrieri di fuoco (pust., Filip. 1987, r. Bruce Lambert, i. Glen Carson, Peter Davis)
TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nad.: Vento del Sud
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti
13.45 Športne vesti
14.15 Risanka: Beatles
14.30 Dokumentarec o naravi
15.00 Nan.: Sceriffo Lobo
16.00 Film: In montagna sarò tua (kom., ZDA 1942, r. Irving Cummings, i. Betty Grable, Cesar Romero)
18.00 Aktualno: TV donna
19.00 Nan.: Operazione ladro

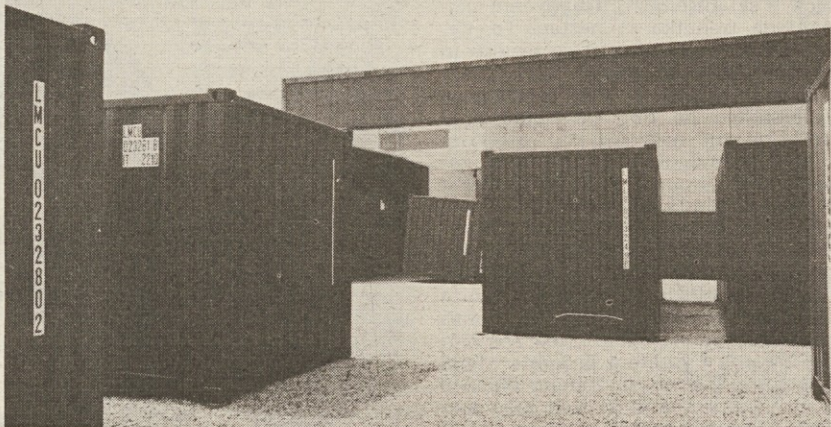
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: I ragazzi della compagnia C (vojni, Hong Kong 1977, r. S. J. Furie, i. Stan Shaaw, James Canning)
22.45 Vesti - nocoj
23.00 Tour de France
24.00 Film: Xanadu (dram., ZDA 1976, r. Lee Philips, i. Martin Sheen)
TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan
12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
13.00 Dnevnik
13.30 Dokumentarec: Možje in narodi 20. stoletja
15.30 Glas. odd.: Music box
18.30 Nadaljevalka: Il santo
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Zelena dežela
20.30 Nad.: Il nero muove
21.30 Tednik: Tigi 7
22.00 Rubrika: Motor news
22.30 Dnevnik, nato dražba
23.30 Rubrika: Il salotto di Franca
24.00 Inf. oddaja: News
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Lj.
RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo; 8.25 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 Družina; 11.00 Notranja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.
RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val.

Tovarna HFE (bivša Inteco) bo povečala proizvodnjo S kontejnerji nova delovna mesta

Podjetje HFE Industriale, ki je meseca aprila obnovilo proizvodnjo kontejnerjev v nekdanjem obratu Inteco v goriški industrijski coni, uspešno razvija novo proizvodnjo in napoveduje v bližnji prihodnosti zaposlitev sto novih delovnih moči. Danes je v tovarni ponovno zaposlenih že 80 delavcev, dejansko pa predvidevajo, da jih bodo potrebovali 180. Letos bodo do konca leta proizvedli 3 tisoč kontejnerjev nove vrste "dry box", že v letu 1990 pa bi morala proizvodnja narasti na 10 tisoč kontejnerjev.

Kontejner "dry box", ki ga proizvajajo v Gorici, pojasnjuje pooblaščen upravljatelj družbe HFE Fulvio Weber, je nov proizvod, za katerega je veliko mednarodno povpraševanje. Dosedanja naročila mednarodnih plovnih družb bodo absorbirala vso letošnjo proizvodnjo. Prihodnje leto se nameravajo predstaviti na tržišču še z drugimi vrstami kontejnerjev (40' box, open top 20' in 40', 2,50 mt.), ki so še v fazi načrtovanja. Na osnovi tržnih raziskav pa predvidevajo v letu 1991 začetek proizvodnje tehnološko izpopolnjenih hladilnih kontejnerjev.

Svetovno kombinirano prevažanje blaga narašča, zato ima podjetje ugodne možnosti za razvoj. Pri tem poudarjajo tudi pomen strateške lege Gorice na vozlišču blagovne izmenjave z zahodno Evropo ter v bližini štirih pristanišč v severnem Jadranu. Prav tako

pa pričakujejo pozitivne učinke na razvoj proizvodnje od razširitve avtoporta in povečanja cestnega blagovnega prometa skozi Gorico.

Na sliki: novi kontejnerji vrste "dry box", ki jih proizvajajo v goriški industrijski coni.

Glasba, kultura in zabava v programu za konec tedna

Od danes do konca tedna napovedujejo v Gorici in okolici vrsto kulturnih in drugih poletnih prireditev. S tekmovanjem v briškoli se bo nocoj začel na Vrhu, v kulturno-sportnem središču, tradicionalni piknik, ki ga organizirata kulturno društvo Danica in krajevna sekcija VZPI. Prireditve, ki je bila vedno zelo vabljiva, saj se je vrhovskega praznovanja »na Largi« udeleževalo veliko ljudi od vsepovsod, bo izrazito družabne in sprostitvene narave.

Po nocojšnji briškoli in plesu z anasambлом Rock old America bo jutri nastopila skupina Happy day. Ob njej pa se bo vrhovskemu občinstvu predstavil mladi čarodej. Nedeljski del piknika se bo začel ob 18. uri z nogometnim srečanjem veteranov iz Doberdoba in Sovodenj. Sledil bo nastop kotalkarskih predstavnikov društva Vipava s Peči ter ples in prosta zabava.

Na ploščadi pred Kulturnim domom v Novi Gorici se nocoj nadaljujejo petkovi večeri v okviru novogoriškega Poletja '89. Prireditveni prostor bo zaživel ob mraku s prireditvijo, ki so jo poimenovali večer ljudskih običajev. Nastopil bo ansambel domačih viž Vrtnica, še prej pa se bo pričelo tekmovanje v briškoli.

Nocoj se tudi nadaljuje spored koncertov "Musica cortese". Sovjetski baročni ansambel iz Jaroslava bo ob 21.30 nastopil na trgu pred županstvom v Ronkah. Ansambel bo jutri ob isti uri koncertiral tudi na notranjem dvorišču na goriškem gradu, v nedeljo zvečer pa na borjaču palače Torriani v Gradišču. Evropsko znani sovjetski ansambel, ki ga vodi dirigent Igor Potokov, bo predstavil program ruske dvorne glasbe iz 17. in 18. stoletja.

V okviru programa grajskih koncertov bo nocoj ob 20.30 nastopil v Formetijevem gradu v Števerjanu glasbeni in vokalni ansambel "Armonia Antiqua" s programom dvorne glasbe od 12. do 16. stoletja.

Danes se na Catterinijevem trgu v Gorici začne praznik "l'Unità". Nocoj bo igral ansambel "Harmony Sound". Ob kioskih z jedajo in pijačo bo razstava knjig, igre in srečolov. Praznik se nadaljuje do ponedeljka in še ob koncu prihodnjega tedna.

Zrelostni izpiti na trgovskem zavodu Zois

Konec muk tudi za zadnje med slovenskimi maturanti

Z ustnim izpraševanjem na trgovskem zavodu Žiga Zois so se v Gorici zaključile letošnje mature. Tudi za dijake zadnjih razredov so se tako začele počitnice, čeprav bodo morali še nekaj dni počakati, preden bodo izvedeli za izide. Po vsej verjetnosti bodo izidi znani v začetku prihodnjega tedna. To velja za učiteljske Simon Gregorčič in trgovski zavod Žiga Zois.

Kar zadeva maturo na trgovskem zavodu moramo reči, da smo imeli vtis, da vse poteka po že ustaljenih tirnicah. Med našim obiskom smo prisostvovali izpraševanju iz italijanščine, točneje o vlogi kritike v literaturi. Beseda je tekla o De Sanctisu, Croceju in drugih, kar je dijakinja dobro obvladala. V nadaljevanju pa še pogovor o Svevu in psihoanalizi. Pred samim zaključkom pa še ocena o slovenski nalogi, ki je bila po mnenju profesorice prav dobra, kar je seveda kandidatko utrdilo v prepričanju, da bo tudi ta zaključna šolska ovira premagana.

Na sliki (foto Pavšič) matura na trgovskem zavodu Žiga Zois.

Za člane SDGZ ugodni pogoji leasinga

Razprava o reorganizaciji gospodarskega združenja

Reorganizacija, polemike kot posledica okrogle mize o zunanjih znakih slovenske prisotnosti v Gorici, sodelovanje z družbo Leasest in sponzorizacija raznih kulturnih prireditev.

To so bila vprašanja s katerimi se je na zadnji seji ukvarjal pokrajinski odbor SDGZ za Goriško.

O predlogu reorganizacije združenja tako kakor se je oblikoval v glavnem odboru SDGZ je poročal predsednik Anton Nanut. Na Goriškem se z vprašanjem reorganizacije ukvarja tričlanska komisija, ki ji predseduje dr. Štefan Bukovec.

Precej pozornosti so na seji posvetili okrogli mizi o zunanjih znakih slovenske prisotnosti v Gorici in polemikam, ki so se pojavile zatem. Člani odbora so izrazili popolno podporo predsedniku Nanutu, ki je bil deležen neumesnega osebnega napada s strani organizatorjev okrogle mize. Odborniki so okroglo mizo vsekakor ocenili kot pozitiven dogodek v življenju naše skupnosti, saj se je dotaknila zelo aktualne teme.

V razpravi o članstvu in pristopanju novih članov združenja so na seji glavnega odbora opredelili stališče, ki doslej ni bilo dovolj jasno določeno: po statutu sprejema nove člane vsaka sekcija zase, vendar mora o odločitvi obvestiti glavni odbor.

Predsednik Anton Nanut je glavni odbor nato seznanil s ponudbo družbe Leasest, ki ponuja poslovno sodelovanje pod ugodnimi pogoji. Družba deluje na področju leasinga. V zvezi s tem je bil osvojen predlog, da se z

okrožnico seznanijo člani o možnostih in pogojih omenjenega ponudnika. Prav tako bodo obvestili člane sekcije za zunanjo trgovino s prošnjo za sponzorizacijo, ki jo je poslal ansambel 415 International in flavtist Klemen Ramovš.

Ob koncu seje je predsednik seznanil odbornike tudi z vsebino pisma, ki ga je združenje poslalo raznim ustanovam v zvezi z upepeljevalnikom v industrijski coni. Pismo so poslali tudi predsedniku deželne vlade.

Meso in sladkor proste cone

Trgovinska zbornica obvešča, da se je že pričela prodaja novih kontingentov govejega mesa in sladkorja proste cone. Upravičencem je na razpolago meso po znizani ceni za dvomesečje julij-avgust 1989 in sladkor za trimesečje julij-avgust-september. Za to obdobje ima vsak upravičenec pravico do sledečih količin blaga po znizani ceni: v občinah Gorica in Sovodnje do 3,9 kilograma mesa, v drugih občinah pokrajine pa 2,7 kg; kar zadeva sladkor bo vsak prebivalec v tem trimesečju lahko kupil do 4,5 kg sladkorja po 900 lir kilogram v enokilskih konfekcijah.

Trgovinska zbornica pri tem opozarja, da je treba pri nakupu mesa izročiti kupon št. 13, za sladkor pa kupon št. 11. Razdeljevanje kontingenta mesa se bo zaključilo 31. avgusta, sladkor pa bo mogoče nabaviti do 30. septembra.

Nova podružnica Goriške hranilnice

Goriška hranilnica izvaja v teh letih obsežen program za obnovo svojih struktur in povečanje prisotnosti na teritoriju. Jutri ob 18. uri bodo tako odprli novo podružnico "Casse di Risparmio" na Trgu Garibaldi v Pierisu. Sledila bo selitev podružnice v Gradišču v nove prostore, nato pa še odprtje nove filialke v Manzanu. Hkrati proučujejo možnost odprtja sedeža tudi v Tržiču. V Gorici tudi ne stojijo križem rok in nameravajo v bivšem hotelu Pri pošti urediti bančne urade, medtem ko bodo glavni sedež na Korzu namenili izključno borznemu uradu in menjalnici. V dveletju 1986-87 so v ta namen investirali 7 milijard lir, ki jim gre sedaj prišteti še nadaljnjih 6 milijard.

Prispevki za kulturo iz Goriškega sklada

Trgovinska zbornica je te dni odobrila dodelitev treh prispevkov društvom in organizacijam, ki delujejo na kulturnem področju. Zborovsko združenje Seghizzi bo prejelo 13 milijonov lir, Pro Loco in društvo Lipizer pa po 10 milijonov. Denar za izredne prispevke bodo črpali iz Goriškega sklada upoštevajoč dejstvo, da tri omenjene organizacije prirejajo v poletnih mesecih v Gorici pevski, folklorni in violinski natečaj. Gre za tri odmevne prireditve, ki niso samo kulturno pomembne, ampak imajo tudi turistične in torej posredno ekonomske učinke za mesto.

razna obvestila

Kmečka zveza obvešča, da 10. t. m. poteče rok za vplačilo prvega obroka kmečkih zavarovalnih prispevkov IVS. **Knjižnica Damira Feigla** v Gorici je odprta vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, od 9. do 13. ure.

izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 9. t. m., izlet na Kanin. Prevoz z lastnimi sredstvi. Odhod ob 6. uri s Travnika. Vzpon peš preko Nevejskega sedla. Tura je primerna tudi za manj sposobne, ki se bodo lahko ustavili pri koči Gilberti.

kino

Gorica

CORSO Zaprt do 20. julija.
VERDI 18.00—22.00 »Nightmare 4 — il non risveglio«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30—22.00 »Piena di voglia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nova Gorica in okolica
SOČA (Nova Gorica) 18.30 »Kung-fu otroci«, 20.30 »Ljubezen in strast«.
SVOBODA (Sempeter) 20.30 »Zaljubljeni Lukas«, 22.30 »Predmet strasti«.
DESKLE 19.30 »Ljubezenske sanje«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino, Verdiejev korzo 57 — tel. 531879.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute, Ul. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11.00 Mariano Pernetel iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Grozil je paznikoma in si tako podaljšal bivanje v zaporu

Med prestajanjem kazni v goriškem zaporu je februarja lani 22-letni Domenico Della Rocca iz kraja Albano Laziale težko ozmerjal jetniška paznika. »Kar odprta vrata pa vama...« je menda dejal in nadaljeval stavek z grožnjami in neponovljivimi izrazi. Zaradi tega dogodka so mu na goriški preturi sodili včeraj v odsotnosti. Della Rocca namreč nadaljuje s prestajanjem kazni v zaporu v Velletriju. Njegovo bivanje v celici se bo po včerajšnji razsodbi podaljšalo za štiri mesece in pet dni, saj ga je pretor dr. Lia spoznal za krivega groženj in žalitve javnih funkcionarjev. Tožilec Donolato je zahteval polovično kazen, branilec Bevilacqua pa oprostitve zaradi nepri-sebnosti v trenutku, ko je izrekel žaljive stavke.

Prav tako v odsotnosti je pretor obsodil tudi 30-letnega Samija Davtjiarova iz Skopja. Junija lani ga je policija zalotila na goriškem Verdiejevem korzu: ugotovili so, da je brez dokumentov in da je ilegalno prekoračil mejo. Poleg tega se je v Italijo nikakor ne bi smel vrniti, saj so ga pred tem že izgnali z državnega ozemlja. Zaradi neupoštevavanja odredbe sodne oblasti ga je pretor obsodil na šest mesecev zapora. Tudi v tem primeru je obsodba dvakrat strožja od zahteve tožilca, branilec pa je predlagal najnižjo kazen.

Tat spet prost

Pantaleo Lo Sapio, še ne 21-letni Milančan, ki so ga v torek aretirali agenti letečega oddelka zaradi vsaj štirih tatvin v Gorici, je od včeraj spet na prostosti. V sredo ga je zaslišal pretor, ki je nato ugodil prošnji branilca po izpustitvi na začasno prostost v pričakovanju sojenja.

Hašiš je k nam prihajal iz Kalabrije

Danes pred sodniki 14 razpečevalcev

Pred poldrugim letom je uspešen poseg goriške policije strl organizacijo prekupčevalcev z mamili, ki so delovali na osi Kalabrija-Rim-Gradež. Po aretaciji Goričana, ki je v svojem avtomobilu prevažal skoraj kilogram hašiša, so preiskovalci stopili na prste tudi drugim članom skupine razpečevalcev: 20. januarja 1988 in v naslednjih dneh so tako aretirali 10 oseb, štiri

pa so prijavili zaradi lažjih prekrškov v zvezi z mamili.

Danes se bo na goriškem sodišču pričela sodna obravnava proti vsem štirinajstim obtožencem. Goričan je med njimi samo 26-letni Francesco Cirillo iz Ločnika, Ul. Udine 17. Prav njega so skupaj s tremi drugimi obtoženci januarja lani ustavili pri avtocestni postaji v Palmanovi in mu našli

980 gramov hašiša (vrednost okrog 12 milijonov lir). Najtežja je obtožba proti skupini šestih obtožencev iz Kalabrije, ki naj bi bili združeni v kriminalni organizaciji za razpečevanje mamil. To so 29-letni Aliodoro Aieta, 23-letni Marco Musolino in 27-letni Michele Liparoti iz Cosenze ter brata 30-letni Luciano in 25-letni Pietropaolo Donato in 23-letni Giovanni Varesi. Slednji trije so po rodu iz Kalabrije, živeli pa so v Gradežu.

Druga skupina obtožencev bo odgovarjala zaradi nakupa in posesti različnih količin mamila. V tej skupini so 28-letni Vincenzo Orsino iz kraja Belvedere Marittimo v pokrajini Cosenza, 26-letni Sandro Comelli iz Nem v videmski pokrajini, 24-letni Vincenzo Belfari in 22-letna Antonella Tibaldi iz Rima, 32-letni Armando Fogar iz Terza d'Aquileia ter Gradežana 24-letni Massimo Tria in 28-letni Carlo Montoneri.

Kot so ugotovili v preiskavi, ki jo je vodil namestnik državnega pravdnika v Gorici dr. Matteo Trotta in pri kateri je sodelovala policija iz Gorice, Rima in Cosenze, je skupina iz Kalabrije dobavljala mamilo, ostali pa so sodelovali pri razpečevanju v naši deželi in v Rimu.

Komemoracija odv. Makuca

Pred začetkom kazenskih obravnav bodo na goriškem sodišču danes ob 9. uri počastili spomin pred nekaj dnevi preminulega odv. Andreja Makuca. Komemoracijo pokojnega slovenskega odvetnika prireja Odvetniška zbornica v Gorici.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

HUGO VON HOFMANNSTHAL

SLEHERNIK

Režija: MARIO URŠIČ

V torek, 11. t. m., ob 21. uri — v GORICI pred cerkvijo sv. Ivana — Ulica Ascoli

Omogočili denarni zavodi

Tržaška kreditna banka

Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica Sovodnje

Hranilnica in posojilnica Opčine

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini

Kmečko-obrtna hranilnica Doberdob

Kmečka banka Gorica

združeni v sekciji Slovenskih denarnih zavodov pri S D G Z

Hofmannsthalova moraliteta pod milim nebom Slehernik danes in jutri na Repentabru

Slovensko stalno gledališče, ki je nadvse uspešno začelo poletno sezono z Županovo Micko, pripravlja za jutri in v nedeljo na Repentabru premiero na prostem Hofmannsthalovega Slehernika. Izbrano okolje je za to igro gotovo idealno, saj so se zanj odločili tudi izvajalci amaterske predstave iz leta 1949. Tako se torej Slehernik vrača na isto prizorišče po natanko 40 letih. Začetek predstav ob 21. uri. Slehernika bodo ponovili v torek tudi v Gorici

Knjiga pomembnega sodobnega pisatelja Lojzeta Kovačiča

Iskanje izvirnih razmišljanj o življenju

Mladinska knjiga v Ljubljani je izdala zanimivo knjigo enega osrednjih sodobnih slovenskih pisateljev, Lojzeta Kovačiča, knjigo, ki nosi naslov "Prah" in je zbirka miselnih in vsakršnih pisateljskih utrinkov, kot so slednji nastajali ob večjih projektih nekaj poslednjih desetletij. Gre torej za artikulirane zapise, dnevniške utrinke, ki pa nočejo biti privatistični - vse takšno in podobno je težko širše zanimivo - pač pa tudi majhne zamisli in prebliske poimenujejo literarno, z željo po komunikaciji, če že ne z drugim vsaj s pisateljskim jazom ali s skritim prepričanjem, da bodo takšne vrstice nekoč natisnjene ugledale luč sveta. Kar trinajst velikih poglavij niza odlomke, misli, pri čemer zavzemajo nekatere teme obširnejši prostor in pozornost: Švica, kjer je pisatelj preživel otroška leta, dalje predvojna leta, vojna, konec vojne in seveda intenziven in nikakor nelahek povojni čas, smrt, ljubezen in podobno.

Takoj je treba pojasniti, da imamo pred seboj zanimivo in nikakor ne obrobno pisateljsko pričevanje, nekakšen smerokaz po obširnih in razburkanih pokrajinah življenja, kjer nam pisatelj odkriva izvirne pristope ali pa takšne pristope išče. Knjiga izpostavlja vrednost in dragocenost iskrenega

umetniškega dela in početja, ki je pač nepogrešljiv faktor sveta in vseh družb te naše zemeljske krogle. Zvestno ali nezavedno resnični umetnik vedno izhaja iz neponovljive enkratnosti človeškega bitja, po kateri je vsak človek individuum, se pravi enkratna resnica in osebnost, nikakor pa ne čredno bitje, ki se utaplja med drugimi s svojo enakostjo. Nujna in zaenkrat lažja pot organizacije sveta in tudi človeka v njej pa je pozaba posameznikove enkratnosti, kar prinaša po eni strani veliko olajšanje za ukrepanje v imenu večine, pa tudi posameznik se kaj rad odreče svoji neponovljivosti, prevzame nazore in načela drugih, reši probleme svoje različnosti in se negativno vtopi v morju vseh ostalih. Pisatelj se v tej točki brezkompromisno bori za tisto, kar je edina konstruktivna odrešitvena pot, namreč za merilo enkratnega posameznika proti uniformiranosti sveta in ljudi v njem. Vsakršna uniformiranost namreč poraja nasilje, nasilje najprej v posamezniku do soljudi in končno tudi do njega samega, potem pa tudi nasilje v političnem smislu, kjer je pač politika največkrat preprosta projekcija človekove uresničenosti oziroma neuresničenosti.

Kovačič niza svoja doživetja in spoznanja, ugotavlja med drugim kako človek v mladosti prehaja iz ene dobe v drugo, dokler se slednjič ne sklene v širše in pravilnejše spoznanje; kako je važno, da nekam prideš, tudi če si opravljal na videz nesmiselne stvari; sanja o ljubeznivi in resnično prijazni družbi, ki je nikjer ni; analizira človekovo preklestvo, ki je med drugim tudi želja po ugledu, želja po ugajanju javnemu mnenju; nima nikakršnih lažnih iluzij o lepem svetu, ki ga ni in pravi dobesedno tako-le: »Dobro srce je le sposobnost biti v določenih okoliščinah mil, krotak, popustljiv - o njegovi stalni navzočnosti pa ni misliti.« Razmišlja o svobodi, kjer je resnično svoboden eden njegovih prijateljev, ker ga pač napadajo med seboj sprte skupine; analizira resnico in doživljanje smrti, odklanja neodkrita besedo, ki jo v tej zvezi tako pogostoma serviramo otrokom; z otroki se sploh odlično razume, ker ti pač zaupljivo povedo, česar odrasli niso sposobni. Otroke tudi v nasprotju z odraslimi zanimajo sanje o veselju, sanje o sreči, kar so odrasli na žalost izgubili, pa svojo cinično filozofijo učeno in obvezujoče razglašajo na vse strani; človek na sploh potrebuje dosti resnične ljubezni in varnosti, ki je je premalo, zato Kovačič odklanja vsakršno misel opravičevanja vojne bodisi v tem ali onem

imenu; dejstvo je, da so pokrajine popotovanje skozi svet in življenje izredno težavne, problematične, zato bi se morali dokopati do resnice in se ne slepiti tam, kjer je to škodljivo.

Knjiga onemogoča t. i. objektivni pristop, kar kliče po najrazličnejših prerezhih in razumevanjih, kjer bo pač vsak bralec našel osvetlitve, ki padajo v njegovo območje razumevanja in doživljanja sveta. Eno pa je gotovo: pred seboj imamo pisateljsko osebnost, ki se je izčistila vsakršnih vnaprejšnjih olajševalnih odgovorov, se odmaknila od vseh črednih oblik varnos-

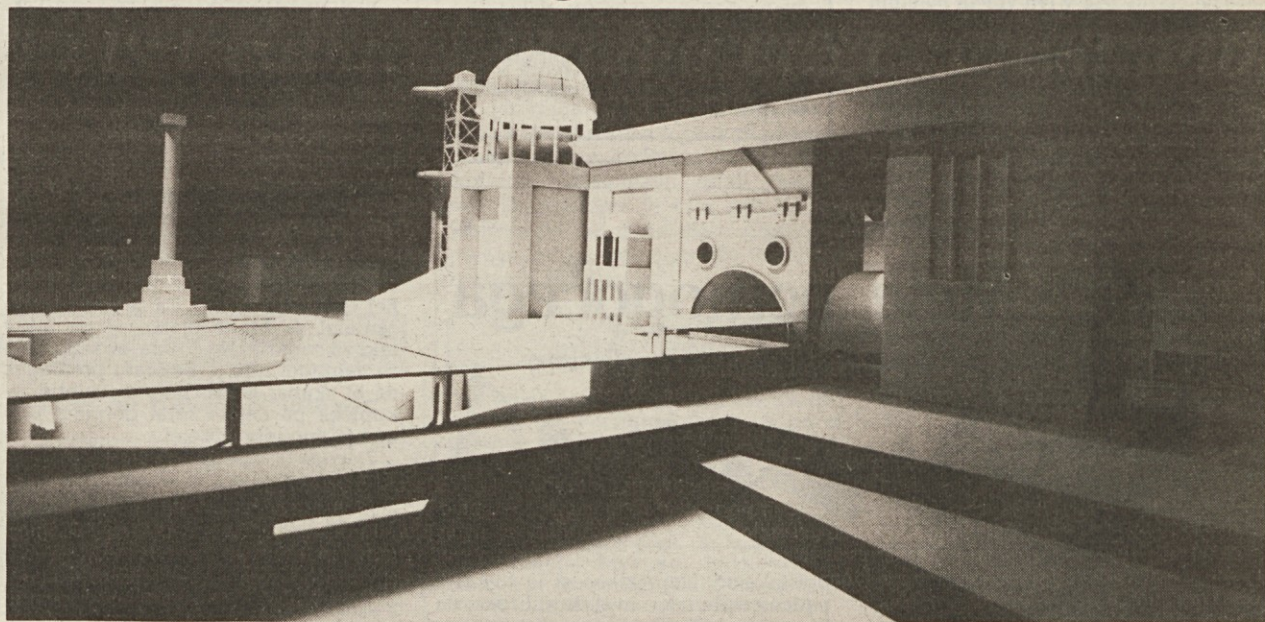
ti, ki seveda niso nikakršna varnost, ter se izoblikovala v avtonomno, hrabro podobo - zanimivo je, da takšna pozicija priznava strah in mu gleda v oči, strah vseh vrst - zato imamo ob branju prijeten občutek, da nam pač nekdo govori resnico. Seveda svojo resnico. To pa pomeni celovitost človeka, dejstvo, da nekdo sploh verodostojno obstaja, in da nosi na svojih ramah tisti košček sreče in nesreče sveta, ki jo je kot posameznik resnično sposoben nositi.

JANEZ POVŠE

j. k.

V Gradežu bodo danes odprli pomembni razstavi

Razvoj obmorskega mesta in arhitektura

V Deželni kongresni palači v Gradežu bodo danes odprli dve pomembni razstavi, in sicer »Neomoderna klasika — podoba in dekoracija v arhitekturi bratov Celli in Tognona« ter »Arhitektura obmorskega zdraviliškega mesta v Ottocentu — Gradež: avstro-ilirski center«. Razstavi prireja krajevna Turistična in letoviščarska ustanova pod pokroviteljstvom Dežele FJK, goriške Pokrajine in gradeške Občine, odprti pa bosta do 7. avgusta.

»Neomoderna klasika« osvetljuje značilnosti arhitekturnih stvaritev, ki jih je podpisal tržaški ateljej Celli-Tognon. Tu so razstavljeni modeli velikih dimenzij, fotografije in risbe načrtov, scenografije, predmeti in prototipi industrijske risbe. Med drugimi so razstavljeni projekti za »trois portes aux frontieres de la France« (izdelek za proslavo

200-letnice francoske revolucije), za nov sedež zavarovalnice Lloyd Adriatico v Trstu in za ureditev muzeja Guggenheim v Benetkah. Ob tej priložnosti je izšel tudi bogat katalog s predgovorom Giannija Contessija, ki ugotavlja, da je ateljej Celli-Tognon iz Trsta opazen soustvarjalec sodobnega arhitekturnega izraza, ki razvija mednarodno likovno govorico in se kot tak tudi vključuje v ta evropski prostor.

Druga poletna gradeška rastava, ki sta jo postavila tržaška arhitekta Betteva in Trani, preučuje in podčrtnuje poglavitne razvojne etape obmorskih letovišč iz prejšnjega stoletja, posebno pozornost pa namenja Gradežu.

Na posnetku: načrt ateljeja Celli-Tognon za novo pariško Opero.

Mednarodna kolesarska dirka po Franciji

Neverjeten podvig Grega Lemonda

RENNES — Neverjeten podvig Američana Grega Lemonda! Premočno je namreč osvojil včerajšnje peto etapo letošnjega Toura, ki pa je bila ena najvažnejših, saj je, po predvidevanjih, popolnoma spremenila skupno lestvico. Lemond je pravzaprav opravil dvojni podvig: premagal je vse favorite po vrsti in prevzel skupno vodstvo, obenem pa je dokazal, da ga težave ne strašijo, saj ga je na poti zajel hud nalliv. Na drugo mesto se je presenetljivo uvrstil tragični junak tega Toura Pedro Delgado, ki pa je tokrat imel veliko srečo. Zaradi velikega zaostanka na skupni lestvici je namreč startal v dopoldanskih urah, ko je sijalo prijetno sonce, medtem ko so vsi favoriti kolesarili v znatno težjih vremenskih okoliščinah. Sicer pa si je Delgado to srečo tudi zaslužil... Trenutno zaostaja za vodilnim za približno šest minut, tako

da ni niti odpisan glede končne zmagave na Touru, kot je predvčerajšnjim še kazalo.

Na včerajšnji etapi je bil odličen tudi glavni favorit Fignon, ki je osvojil tretje mesto. Na skupni razpredelnici zaostaja za vodilnim Američanom le za pet sekund, kar je res neznatna razlika. Končno se obnavlja dvoboj, ki je bil značilen pred nekaj leti, ko sta se ta dva kolesarja borila za Hinaultovo dediščino. Tokrat sta tako glavna favorita za končno zmago. Slednjo jima lahko ogrozi še Breukink, ki ima relativno majhen zaostanek dveh minut, nato pa sta še Lejarreta in Bauer.

Neverjeten "skok", ki je podoben Delgadovemu, je na skupni lestvici opravil Italijan Bugno (s 77. na 15. mesto!). V "skoraj obupni" poziciji sta Irca Kelly in Roche, ki sta pred začet-

kom te dirke napovedovala "svoj preporod". Preporod, ki je s petminutno zamudo nekoliko problematičen.

VRSTNI RED 5. ETAPE: 1. Lemond (ZDA), ki je 73 dolgo progo na kronometer od Dinarda do Rennesa prevozil v 1.38'12 s povprečno hitrostjo 44,602 km na uro; 2. Delgado (Šp.) po 24'; 3. Fignon (Fr.) 56'; 4. Marie (Fr.) 1'51'; 5. Yates (VB) 2'06'; 6. Breukink (Niz.) 2'16'; 7. Lejarreta (Šp.) 2'20'; 8. Bauer (Kan.) 2'50'; 9. Bugno (It.) 2'53'; 10. Simon (Fr.) 3'19' itd.

SKUPNA LESTVICA: 1. Lemond (ZDA) 18.58'17"; 2. Fignon (Fr.) po 5'; 3. Marie (Fr.) 20'; 4. Breukink (Niz.) 1'51'; 5. Yates (VB) 2'18"; 6. Simon (Fr.) po 2'39'; 7. Da Silva (Por.) 3'02'; 8. Skibby (Dan.) 3'24'; 9. Bauer (Kan.) 3'47'; 10. Mottet (Fr.) 4'09'; 14. Hampsten (ZDA) 4'44'; 15. Bugno (It.) 4'54'; 17. Roche (Ir.) 5'10'; 20. Kelly (Ir.) 5'20' itd.

Kupoprodajna nogometna sezona

Triestino okrepil Di Rosa

MILAN — V Milanofioriju se utrjuječe nadaljuje italijanska kupoprodajna nogometna borza, ki pa le zna pritegniti nase pozornost. Triestina se je končno konkretno pojavila na prizorišču, saj je od ekipe Torres, ki nastopa v C-1 ligi, odkupila močnega 24-letnega branilca Andreo Di Rosa. Isti ekipi je zato odstopila Casonata in Verdicchia, medtem ko je odličnega Tomasonija prodala Giarreju, ki nastopa v C-1 ligi. Attruia in Casaroli pa nimata pogodbe.

Glavni nakup včerajšnjega dne je bil prav gotovo Massimo Mauro, katerega je Juventus odstopil Napoliju. Po splošnem mnenju je Mauro eden najboljših italijanskih nogometašev, vendar pa zaradi tehničnih zahtev trenerja Zoffa ni imel prostora v prvi postavi Juventusa. Največ prahu je seveda dvignila novica, ki so jo objavili na prvi strani najpopularnejšega italijanskega športnega dnevnika La Gazzetta dello Sport, in sicer, da je Sampdoria dejansko že odstopila Juventusu svoje tri najboljše igralce, Wiercho-

voda, Vialija in Mancinija ter da bo predsednik Sampdorie Mantovani predal vse svoje delnice in seveda predsedniško mesto naftnemu magnatu Garroneju. Vodstvo Sampdorie je novico demantiralo, vendar je predsednik Mantovani trenutno na poslovnem potovanju. Nekaj se vsekakor pripravlja, "drama" pa se bo razrešila v nekaj dneh. Če bi bila ta novica resnična, bi imel Juventus v prihodnji sezoni res "atomsko" postavlo. Novopečeni italijanski prvotilgač Bari pa je medtem odkupil Brazilca Gersona Caca-pa in Joao Paula.

Pomembna zmaga Paragvaja

SALVADOR — Včeraj so odigrali dve tekmi A skupine ameriškega nogometnega pokala. Paragvaj je v zelo pomembni tekmi za kvalifikacijo v polfinale premagal Kolumbijo z 1:0 (0:0), medtem ko sta Peru in Venezuela izenačila 1:1.

Ženski finale teniškega turnirja v Wimbledonu

Graf - Navratilova

LONDON — Včeraj so odigrali polfinalni tekmi ženskega dela mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu. Po pričakovanju sta se v finale uvrstili trenutno najboljša svetovna igralka, Zahodna Nemka Steffi Graf, in štev. 2 na svetovni ženski teniški lestvici, Martina Navratilova. Grafova je brez težav z gladkim 6:2, 6:1 premagala najstarejšo igralko na tem turnirju, Chris Evertovo. Za svoj "podvig" je rabila le dobro uro, kar dokazuje, da je razlika med prvo in četrto najmočnejšo igralko res ogromna. Po drugi strani pa je Evertova še pred srečanjem izjavljala, da je že zelo zadovoljna z uvrstitvijo v polfinale.

Tudi Navratilova ni imela posebnih težav, saj je odpravila Švedinjo Catarina Lundqvist s 7:6 (7:5), 6:2. Nekaj težav je sicer imela v prvem setu, ko je s težavo osvojila tie-break, drugi set pa je bil pravi monolog bivše češkoslovaške državljanke.

V finalu se bosta torej srečali trenutno najmočnejši igralki na svetu. Obe sta tega finala pravzaprav navajeni, saj sta že večkrat osvojili Wimbledon. Martina se je v finale namreč uvrsti-

la devetkrat, Grafova pa je ta najprestižnejši turnir na svetu že osvojila dvakrat. Mnogo bo torej odvisno od trenutne forme in psihičnega stanja, seveda pa je rahla prednost na strani Grafove, v katere korist govori mladost, saj ima deset let manj od Navratilove.

Danes pa bosta polfinalni srečanja v moški konkurenci: Becker - Lendl in Edberg - McEnroe. V prvem srečanju je favorit mladi Zahodni Nemec, ki mu travnata površina zelo leži, saj bo še bolj prišel do izraza njegov eksplozivni tenis, v drugem pa naj bi svetovna številka tri Edberg naravnost pregazil "starega", 30-letnega "Supermaca". Slednji si je namreč včeraj, ko je igral povsem nepotrebno tekmo v moških dvojicah, celo delno izpahnil ramo, tako da je vprašljivo, v kakšni psihični in fizični formi bo danes. Vsekakor je njegova uvrstitev v polfinale velik uspeh. Ponosni McEnroe pa prav gotovo ne bo položil orožja pred mladim Švedom, a tudi trenutno najboljši teniški igralec Lendl, ki mu Wimbledon ne leži, bo skušal odpraviti že dvakratnega zmagovalca tega turnirja. Vsekakor lahko do presenečenja še pride.

Italijanska košarkarska A liga

Objavili koledar

BOLOGNA — Italijansko košarkarsko prvenstvo v A-1 in A-2 ligi se bo pričelo v nedeljo, 24. septembra, a regularni del se bo končal v soboto, 14. aprila 1990. Prvi del se bo zaključil v soboto, 30. decembra letos, povratni bo na vrsti 7. januarja, play off in play out se bodo pričeli 22. aprila, morebitna peta finalna tekma play offa pa bo 2. junija.

Sporod 1. kola (24. 9.) v A-1 ligi je naslednji: Philips Milan - Neutroberts Firenze, Knorr Bologna - Napoli Basket, Benetton Treviso - Arimo Bologna, Juve Caserta - Viola R. Calabria, Pall. Varese - Irge Desio, Vismara Cantù - Il Messaggero Rim, C. Riunite R. Emilia - Scavolini Pesaro, Montecatini S.C. - Enimont Livorno.

V A-2 ligi bomo letos imeli vrsto deželnih derbijev, saj bodo igrali gorški S. Benedetto, videmski Fantoni in tržaški Stefanel. Sporod 1. kola (24. 9.): Ipifim Turin - Braga Cremona, Pall. Livorno - Kleenex Pistoia, Alno Fabriano - S. Benedetto Gorica, Marr Rimini - Banca Popolare Sassari, Annabella Pavia - Glaxo Verona, Filodoro Brescia - Teorematour Arese, Fantoni Videm - Hitachi Benetke, Stefanel Trst - Jollycolombani Forlì.

Prvi deželni derbi bo šele v 5. kolu (15. 10.), ko se bosta v Vidmu srečala Fantoni in S. Benedetto. V 12. kolu (10. 12.) bo na vrsti derbi Fantoni - Stefanel, a v 14. kolu (23. 12.) še S. Benedetto - Stefanel.

kratke vesti

»Maraton miru« od Trsta do Trenta

TRENTO — Maratonec iz Trenta, 33-letni Marco Patton, bo jutri poskusil svojevrstni podvig. V enem tednu bo namreč skušal preteči 400 km od Trenta do Trsta, vendar pa, če bo to seveda mogoče, po vojaških objektih iz prve svetovne vojne. Patton je leta 1986 opravil podoben podvig, ko je pretekel evropsko pešpot E5.

Venetu mladinske igre

RIM — Dežela Veneto (30 zlatih, 23 srebrnih in 30 bronastih kolajn) je osvojila letošnje 21. mladinske igre v Rimu. Druga je bila Lombardija (22, 27, 22), tretja pa Toskana (22, 15, 16).

obvestilo

JK ČUPA

vabi člane in prijatelje na društveni praznik, ki bo jutri, 8. t. m., ob 19. uri na društvenem sedežu v Sesslanskem zalivu ter na društveno regato za kajutne jadralce, ki bo v nedeljo, 9. t. m., s startom ob 11. uri.

V Trebčah bo te dni živahno Praznik pri ŠD Primorec

ŠD Primorec bo tudi letos priredil tradicionalni praznik športa pri nogometnem igrišču v Griži v Trebčah. Tudi tokrat se je Primorcu pri organizaciji praznika pridružila krajevna sekcija KPI Zor-ko Kralj, s katero že dalj časa skupno ureja prostor okoli nogometnega igrišča v prid vsej vaški skupnosti.

Letošnji praznik bo potekal neprekinjeno 10 dni zaporedoma, in sicer od danes do nedelje, 16. t. m. Predviden je turnir v malem nogometu z udeležbo ekip, ki zastopajo slovenske kraške vasi. Iztrebani sta bili dve skupini z naslednjimi ekipami: v skupini A bodo igrali Bani-Ferlugi, Križ, Padriče-Gropada, Opčine, v skupini B pa Bazovica, Trebče, Repen, Gostilna Tul iz Brega. Tekme se bodo pričele že danes, prva bo ob 19.30, druga ob 21. uri. Polfinalne tekme bodo v soboto, 15. t. m., finale ter nagajevanje pa bosta v nedeljo, 16. t. m.

Poskrbljeno bo tudi za zabavo, saj bo vsak večer ples, nastopili pa bodo razni ansambli. V ponedeljek, 10. t. m., bo nastopil znani slovenski ansambel Agropop. Delovali bodo dobro založeni kioski z jedmi na žaru in pijačami, ki bodo pomagale blažiti žejo v teh vročih poletnih dneh. (Kralj)

Val in Olympia praznih rok

OK Val in Olympia sta morala priznati premoč ostalih ekip na odbojškem

turnirju v Trziču, ki ga je na Trgu republike letos že desetič priredil rekreacijski krožek Fincantierija.

Valovci so v A skupini potegnili krajši konec (obakrat z 0:2) proti Fincantieriju iz Trziča in Vivilu iz Ville Vicentine. Goriška Olympia pa je v B skupini najprej izgubila (0:2) proti San Giovanniju al Natissone, potem pa še (1:2) proti Turriacu.

Povejmo, da bo finalni del tržiškega turnirja jutri zvečer, ko bo na sporedu srečanje za 1. mesto. V nedeljo pa bo domača postava Fincantierija ob 18. uri odigrala prijateljsko srečanje proti Kanalu.

Državni finale v miniodbojki Sočani v Trentu

Včeraj je ekipa najmlajših odbojkarjev Soče odpotovala v Trento na državni finale v miniodbojki. Simona in Mateja Černica, Federica Pellegrina in Danjela Sobana čaka na finalnem delu prvenstva dokaj zahtevna naloga, saj se bodo srečanja vrstila kot na tekočem traku. Vedeti je namreč treba, da v Trentu sodeluje kar 48 ekip, ki so razdeljene v številne skupine.

V juniju se je zaključila peta sezona plesno-ritmične gimnastike pri ŠD Kontovel z nastopom, na katerem so sodelovale tudi ritmičarke SZ Dom iz Gorice.

Odsek je tudi letos poskrbel za zgodnje vključevanje že predšolskih otrok v organizirano vadbo in odzvalo se je kar 20 deklic in nekaj dečkov. Isto je bilo tudi število osnovnošolskih deklic, ki rade vadijo in le redkokdaj zamudijo treninge.

Delovanje odseka je bilo v letošnji sezoni še kar pestro, upoštevajoč, da ritmičarke vadijo samo dvakrat tedensko: poleg božičnega nastopa v domači dvorani so priredile kulturno-športno predstavo na dan žena v domu za ostarele v Sesslanju, sodelovale so na Jadranovi zadnji tekmi pred play offom in na sklepni akademiji SZ Dom iz Gorice. Za zaključek so številnemu občinstvu prikazale, kar so se naučile v letošnji sezoni.

Pod vodstvom Mance Firbas (slednja jih vodi od začetka delovanja odseka) so za zaključni nastop pripravile tri plesne točke povezane z akrobatiko, med katerimi je bil najzahtevnejši kankan ples. Ta točka je bila koreog-

rafsko najbolj učinkovita, ker so v kostimih nastopale vse ritmičarke. Posamezne skupine so predstavile še vajo z žogo, vajo s trakovi in osnovne elemente akrobatike, ki so jih prikazale najmlajše, od 4 do 6 let stare deklice. Gostje so se predstavile s sestavljen

vajo s trakovi in obroči ter s prikupnimi mucami.

Večer se je uspešno zaključil v širšem športnem vzdušju, saj so se na zakuski zbrali tudi košarkarji, ki so istega dne sodelovali na turnirju ŠD Kontovel.

Davor Zupančič

Meje nemogočega

Kratek pregled svetovnega alpinizma

Strahovi, ki so jih podnevi premagali zaradi stalne misli na izboljšanje ekonomskega statusa, so se ponoči vračali s postoterenjo močjo. Tako so gorjani in meščani, ali bolje gorski vodniki in njihovi klijenti, dolga leta skušali naskakovati vrh, delali načrte, iskali najprimernejšo smer. Leta 1786 pa se je pripetil čudež.

Domačin, gorski vodnik Jacques Balmat, se je nekega dne, ko je z drugimi vodniki iskal prehodno mesto proti vrhu, precej zakasnil. Znašel se je sam. Med sestopom ga je povrhu še presenetila nevihta, zaradi katere je izgubil pravo smer. Nastajajoči mrak in divjanje nevihte sta ga prisilila, da se je zatekel pod previsno steno, se zavil v svoja skromna oblačila in tam

prestal noč. Neprestano si je tolkel s palico otrple noge in si drgnil roke, da bi se obvaroval pred zmrzlinami, naslednje jutro pa se je živ in zdrav vrnil v dolino. Novica o Balmatovem podvigu se je razširila kot blisk, dokazal je, da človek lahko preživi noč na ledeniku. Vrh Mont Blanca se je zdel dosegljivejši. Balmat sam se je še najbolj navdušil nad svojim podvigom. Priprčan je bil, da bo prav on tisti človek, ki bo dosegel cilj in Saussurovo nagrado. Slednja ga je strašno mikala. Skromno življenje, ki ga je delil s svojo ženo, in krhko zdravje nekaj mesecev stare hčerke sta ga močno spodbujali. Čakal je na izboljšanje vremena in skrival svoj načrt drugim, ker

pač ni hotel deliti nagrade z nikomer. Na drugi strani pa ga je moril strah pred solo vzponom. Rešitev se mu je predstavila pod podobo mladega, ambicioznega zdravnika po imenu Michel Gabriel Paccard. Ta se je že dolgo zanimal za Mont Blanc, ni pa bil v taki ekonomski stiski, da bi se zmenil za nagrado, zato je Balmatu predlagal, da bi skupaj naskočila vrh, celotni izkupiček pa naj bi ostal gorjanu. Balmat je ponudbo sprejel.

7. avgusta leta 1786 sta se Balmat in Paccard odpravila iz Chamonixa proti vrhu Mont Blanca. Paccard, ki je, kot smo že poudarili, dolgo načrtoval vzpon, si je zamislil novo, do takrat še nepreizkušeno smer, in je bil zato prvi vodja odprave. Predhodnika vseh kasnejših alpinistov sta prespala noč na ledeniku približno na istem mestu kot Balmat. Naslednjega dne sta ob 18.23 zdravnik Michel Gabriel Piccard in gorski vodnik Jacques Balmat stala na najvišji točki alpske verige, na vrhu 4810 metrov visokega Mont Blanca. Tistega dne, 8. avgusta 1786, se je alpinizem uradno predstavil. Takoj se je začel tudi razvijati, napredovati, iskati nove, težje vrhove, stene in raze. Od tistega dne do dne, ko je Reinhold Messner stopil na svoj štirinajsti osemstisočak, je minilo točno dvesto let, v času katerih so se ljudje stalno preizkušali v gorah in jim posvetili svoje življenje.

Gabriel Paccard

Kaj pa Triglav?

Osvojitev Mont Blanca nas v marsičem spominja na prvi pristop na najvišji vrh Julijskih Alp, na slovenski

simbol - Triglav. Ista doba in podobno sodelovanje med meščanskimi znanstveniki in domačini-gorjani nam narekuje, da se kar takoj zaustavimo pri začetku slovenskega gornštva, pa čeprav ti domači vzponi še zdaleč niso odjeknili v svetu kot osvojitve Mont Blanca in drugih znamenitih alpskih vrhov.

Leta 1701 je na zemljevidu blejskega ozemlja označena gora z imenom Veliki Terglau. To je sploh prvič, da se pojavi to ime. Na vseh prejšnjih kartah so isto goro imenovali Krma, tako jo imenuje tudi Janez Vajkard Valvazor v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske. Veliki Terglau je bilo torej ime za Triglav, ko se je francoski zdravnik Baltazar Hacquet, znan tudi kot Saussure Vzhodnih Alp, začel zanimati za veličastni vrh. Približno takrat, ko je Balmat odkrival Mont Blanc, se je Hacquet povzpel iz Srednje vasi v Bohinju prek planine Konjščice in Velega polja na Mali Triglav. Precejšnje težave vršnega dela triglavske piramide so ga tu zaustavile in moral se je odreči zaželenemu vrhu.

Leto kasneje, torej leta 1778, so se zdravnik v Stari Fužini Lovrenc Willomitzer, lovec Štefan Rožič, Matija Kos z Jereke in Luka Korošec iz Gorju povzpeli na 2863 metrov visoki glavni vrh Triglava. Za vzpon so izkoristili smer, ki jo je bil odkril Hacquet, ta pa je že naslednje leto dosegel isti vrh.

Še en velik uspeh Sirenine jadralka v kategoriji europa IYRU

Arianna Bogatec peta na svetu

Sirenina jadralka Arianna Bogatec je pred dnevi spet dosegla izreden uspeh, ki jo uvršča med najbolj uspešne zamejske športnike sploh. Na ženskem svetovnem jadralnem prvenstvu IYRU (nekakšno prvenstvo za mlade, katerega se udeležujejo prav vse najmočnejše svetovne jadralka) je v razredu europa osvojila odlično peto mesto, ki le potrjuje mesto Arianne v samem ozjem vrhu najboljših na svetu.

Tega SP se je namreč udeležilo skupno 43 tekmovalk, ki so seveda prestale trde in zelo selektivne državne selekcije, prisotne pa so bile jadralka iz sledečih držav: Italija, Francija, Nizozemska, Norveška, Španija, ZDA, ZRN, Irska, Bolgarija, Japonska, Mehika, SZ in Velika Britanija.

Svetovno prvenstvo IYRU je bilo v Palmi di Mallorca v dneh od 22. junija do 3. julija, skupno pa so opravili sedem regat. Sicer pa iz končnega petega mesta ni razvidno, da se je Arianna borila za svetovni naslov prav do zadnjega. Na prvi preizkušnji je osvojila sedmo, na drugi osmo, na tretji četrto mesto, na četrti regati pa je bila druga. Po prvih štirih regatah je vodilne jadralka ločilo le nekaj točk, Arianna pa je bila na posameznih vožnjah vse boljša. Na peti regati je pristala na tretjem, na šesti pa na šestem mestu. Skupni seštevek je bil pred zadnjo regato prav "dramatičen". Sirenina jadralka je takrat zasedala drugo mesto na skupni razpredelnici z res majhno zamudo za Italijanko iz Neaplja Alessandro Ingangi. Vendar pa so bili naslednje štiri jadralka v zelo majhnem točkovnem razmahu.

Vse se je torej odločalo prav na zadnji regati. Tedaj se je ponovila še precej običajna slika. Ingangi je obrnila prva, Arianna pa ji je bila tik za petami. Naslednja jadralka je imela celih 16 sekund zaostanka, tako da se je Bogatec kar dobro pisalo. Le malo nato je napela vse svoje sile, da bi dosegla in prehitela vodilno. Tu pa je nastal nepredvidljiv zaplet. Arianna je psihološko nekoliko popustila, v izredno kratkem časovnem razdobju pa so jo prehitele kar štiri jadralka, tako da je na koncu odločilne regate zasedla le šesto mesto. To je v skupnem seštevku zneslo peto mesto, ki je sicer odlično, vendar pa je res škoda, da si je zapravila tisto uvrstitev, ki bi si jo zaradi konstance med celotnim prvenstvom tudi zaslužila.

Resnici na ljubo je treba povedati, da se ni mogla Arianna za tako zahtevno in kvalitetno prvenstvo primerno pripraviti, saj je imela prav do zadnjega izpite na rimski fakulteti ISEF. Vseeno pa je bogato zajemala iz svoje že dolgoletne izkušnje, čeprav ima le dvajset let, saj je na svetovnih prvenstvih dosegla eno peto, eno tretje in eno šestnajsto mesto, da o uspehih na evropski in državni ravni ne govorimo. Na SP so se uvrstile tri italijanske jadralka. Poleg zmagovalke in Bogatec je bila prisotna še Federica Salvà

(Lago di Garda), ki se je uvrstila na končno osmo mesto, kar potrjuje vrednost italijanske jadralka šole.

KONČNA LESTVICA: 1. Ingangi (It.) 49,70 točke; 2. Andersen (Nor.) 52,40; 3. Gervin (Nor.) 54,70; 4. Moberg (Nor.) 55,70; 5. Bogatec (It.) 61,40 itd.

Sedaj čakata Sirenino jadralko dve važni preizkušnji. Prihodnji teden se bo najprej udeležila nordijskega prvenstva, takoj nato, torej konec tega meseca pa se bo podala na žensko svetovno prvenstvo europa na Finsko, kjer bo ista konkurenca, kot je bila na Palmi di Mallorca. Arianna in tokratna zmagovalka Ingangi sta si še precej enakovredni, če pa je več vetra, je Sirenina jadralka zanesljivejša. V tem sicer kratkem obdobju pa bo imela Arianna možnost za kvaliteten trening.

Jadralka kategorija europa, v kateri nastopa Arianna, je vse kvalitetnejša, saj bo na olimpijskih igrah v Barceloni leta 1992 postala olimpijska disciplina. Prav zato se jadralka še vestneje pripravljajo, poleg tega pa se iz kategorije 740 "selijo" k europski. Olimpijske igre so sanje vsakega športnika... (dj)

iz sveta naše telesne kulture

Pomen skupnih priprav

Ob začetku delovanja slovenskih športnih društev so bile skupne priprave važen trenutek. Ni šlo le za fizično in tehnično pripravo že vključenih igralcev, ampak so bile sredstvo, da so v športne kroge pritegnili čim več mladine.

SŽ Bor, ki je bilo dejansko edino obstoječe društvo, si je prevzelo skrb in organizacijo tega delovanja. Rovinj je bil dolgo vrsto let zbirališče zamejske mladine, ki je ljubila odbojko ali ki se je želela ukvarjati s to panogo. Kasneje so v Seči pri Portorožu organizirali tudi košarkarski kamp, ki se žal ni obnesel predvsem zaradi neurejenih krajevnih igrišč in stranskih prostorov.

Ob nastanku novih društev je prevzelo skrb za organizacijo poletnih priprav ZSSDI, kar dela še danes. Delovanje se je razširilo in prišli so v poštev tudi zimski tečajji plavanja v Lipici. Na tak način se je mladina privadila plavanju in morju, ki je naš vsakodnevni spremljevalec.

Društva niso opustila svoje prakse, vendar imajo sedaj priprave, ki jih organizirajo društva, svojevrsten značaj. V bistvu skrbijo za svoje tekmovalce. ZSSDI pa si je prevzelo nalogo, da vzgaja slehernega človeka, ki se prijavi, ne glede na to, ali je že včlanjen v kakšno društvo, ali pa se bo na tak način le približal telesni kulturi. Ugotovili smo, da so bile take pobude vsekako pozitivne in da so poletni shodi koristili samim društvom, ki so pridobila nove člane.

Isto lahko rečemo o osnovnošolskih turnirjih v nogometu. Otroci so prvič nastopili organizirano, pod vodstvom predstavnikov raznih društev, ki se ukvarjajo z nogometom. Tudi na tem področju je bil trud poplačan.

Realizacija takih pobud predstavlja za Združenje določeno organizacijsko in finančno breme, vendar smatramo, da je to institucionalna dolžnost skupne organizacije, ki mora skrbeti za vsesplošni razvoj telesne kulture ne

glede na to, ali so tečajniki včlanjeni v to ali ono društvo, ali med šolskim letom ali tekmovalno sezono sodelujejo, ali so še popolnoma odtujeni aktivnemu sodelovanju pri telesni kulturi.

Na takih shodih skušajo trenerji tehnično izpopolnjevati prisotne oziroma vzbuditi pri najmlajših ljubezih do organiziranega "gibanja". Poleg tega smatramo, da je za vsakega mladega človeka pomembno, da se za nekaj dni znajde v družbi svojih vrstnikov, da spozna nove obraze, ki jih ne vidi in jih ne bo videl med šolskim letom ali v okviru svojega društva. Med sabo se namreč premalo poznamo, tudi če živimo na dokaj omejenem in strnjenem področju. Posebno pomembni so taki shodi za mestno mladino, ki ima možnost, da preživi deset dni v naravi. Do sedaj so bili namreč skupni tabori pri nas v Banih, kar je bilo vsekakor primernejše, a sedaj so že nekaj let v Zgoniku. Mestna mladina potrebuje še več družabnosti kot vrstniki iz vasi. Tako lahko preživi vsaj nekaj dni v popolnoma slovenskem okolju, ki ga v mestu ni. V mestu mnogokrat živimo popolnoma sami in postane naš pogovorni jezik izven stanovanja le italijanščina. In tako pridemo do bistvenega pomena teh organiziranih taborov. Živimo skupaj, medsebojno se spoznamo, porušimo neke pregrade, ki hočeš nočeš obstajajo med nami in tako lahko gradimo svojo istovetnost.

Menimo, da bi morali vsi skupaj podpirati podobne pobude, da bi morali vsi pri njih brez slepomišljenja sodelovati. Več nas bo sodelovalo, uspešnejši bomo. Tu ne gre za ugotavljanje, kdo je "prvi v razredu", ampak moramo s skupnimi močmi skrbeti le za razvoj naše mladine. Nimamo ne mnogo ljudi ne mnogo sredstev, da bi jih lahko brezskrbno razmetavali. Če bomo delovali združeni, bomo močnejši kot če bi delovali vsak zase.

ODO KALAN

V nedeljo v Bazovici

Tradicionalno mednarodno lokostrelsko tekmovanje

Medtem ko večina športnikov uživa poletni premor, je lokostrelska sezona v svoji odločilni fazi. Na sporedu so razna tekmovanja na odprtem FITA, na katerih se lokostrelci trudijo za uvrstitev na važnejše preizkušnje kot na primer državno prvenstvo. Tudi lokostrelci bazovske Zarje se marljivo pripravljajo, se posebej pa je razveseljivo, da se tudi vse bolj uveljavljajo. 20. in 21. maja je bilo v Trstu tekmovanje Hunter in Field - streljanje v naravi. Tekmovanje traja dva dni. Prvi dan streljajo na neznane mere, drugi dan na znane. Bazovski lokostrelci so nastopili z Bogdanom Stoparjem, ki je

med začetniki osvojil odlično 2. mesto za tridentinskim lokostrelcem.

Teden dni kasneje, 28. 5., je bilo v Gorici tekmovanje FITA. Udeležili so se ga Bogdan Stopar med začetniki, Tamara Ražem med začetnicami in Katja Ražem med najmlajšimi. Tamara je zasedla 1. mesto, Bogdan je bil 2., Katja pa 3.

3. in 4. junija je bilo v Beljaku prvo srečanje za pokal Alpe-Jadran. Deželno reprezentanco je v kategoriji under 18 zastopala Tamara, ki je tokrat imela smolo in je zasedla 2. mesto.

9., 10. in 11. junija je bilo v Tirrenii (Toskana) srečanje državne reprezentance, katere član je tudi Zarjina lokostrelka Tamara. Tu je bila selekcija za 2. preizkušnjo pokala Evrope, ki je potekalo 25. in 26. junija v Arcu (Trento). Med izbranimi lokostrelci je bila tudi Tamara, ki je v Arcu zastopala barve italijanske reprezentance. Ekipno se je Italija uvrstila na drugo mesto za ZRN.

11. junija je bila v Krminu preizkušnja 900 Round, na kateri so se lokostrelci Zarje odlično izkazali. Katja Ražem je v kategoriji najmlajših zasedla 1. mesto, v kategoriji instinktivcev je Igor Bole bil odlični drugi, med člani sta se Aleksander Ražem in Stojan Ražem uvrstila na 6. oz. na 11. mesto. Kot smo že poročali, je Katja Ražem na državnih fazi mladinskih iger za pokal najmlajših bila tretja.

SD Zarja se pridno pripravlja na nedeljsko tradicionalno tekmovanje 900 Round, ki je bilo prejšnja leta 15. avgusta. Zaradi tehničnih razlogov so ga letos anticipirali. Žal pa novi datum sovpada s svetovnim lokostrelskim prvenstvom, ki bo v Švici. Zato tokrat ne bomo videli prestižnih imen, ki so se v prejšnjih letih rade volje in v velikem številu odzivala Zarjinemu vabilu.

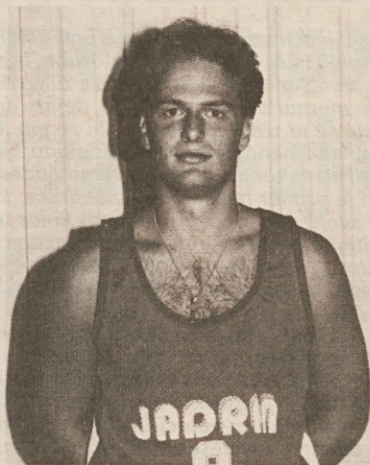
Jadranov trener Peter Brumen po končanem letošnjem prvenstvu B-2 lige

Dopolniti že obstoječo združeno ekipo

— 2. —

Še preden se na kratko ozrem na igranje v play offu, bi se moral ob vseh že opisanih vzrokih, ki so vplivali na našo nedorečenost, dotakniti štirih nesmiselnih porazov in s tem osem točk manj v končnem zbiru. Tekme in porazi z ekipama San Donà in Petrarca iz Padove tako doma, kot v gosteh, so neodpustljiv greh. S tem nočem reči, da sta to slabi postavi, vendar bi ju glede na njihovo neodtežno igro v letošnjem prvenstvu morali premagati. Oboji so med sezono skrbno vztrajali na dnu prvenstvene razpredelnice, izpada so se rešili šele po dodatnih srečanjih v četverboju ekip, ki so si delile 4. mesto na lestvici, gledano od spodaj navzgor. Medtem ko smo s poslednjimi tremi močviti uspeli iztržiti komplet točk, ki so bile na razpolago (12), smo s temi štirimi ekipami, ki so bile na robu izpada, od možnih 16 točk, vknjižili piškave 4.

Tekmovanju v končnici pa moram, hočeš nočeš, dodati še tekmi proti Malagutiju iz rednega dela prvenstva. O tem nasprotniku je bilo že veliko izrečenega in napisanega, ostaja nam le končna ocena. Z njim smo igrali petkrat. Trikrat zaporedoma smo morali izgubiti (vselej za 14 točk), da smo se dokončno prepričali o nekaterih zakonitostih njegove uspešnosti. Mlajši od nas, v povprečju približno 5 let, dobro pripravljen, napadalen in izvedbi nalog pod svojim in predvsem nasprotnikovim košem, borben na meji športne igre: na podlagi teh dejavnikov je prepriljivo osvojil prvo mesto, s samo

Marko Corsi

osmimi porazi po tridesetih kolih. Šele v četrti tekmi, to je bilo povratno srečanje polfinala play offa v Trstu, smo ga, predvsem zaradi skrajno resnega pristopa in upoštevanja dogovorjenega, uspeli premagati. Tudi pretežni del pete tekme smo igrali na način, ki domačim ni ustrezal. In, če bi v polovici drugega polčasa bila naša kakovostna igra izražena točkovno prepriljiveje, ne bi v zaključku srečanja pod čudnimi okoliščinami ostali praznih rok. Za nekatere je bilo pač preveč logično, da četrti ne more preskočiti prvega, mi pa smo si boljše izhodišče napravili že davno prej.

Kaj se dogaja in kakšna razmišljanja se ponujajo sedaj, v odmoru med minulo in prihajajočo sezono?

- Oba igralca, ki smo ju najeli iz Vidma, sta se že vrnila v svoje matično društvo;

- nekateri starejši igralci razmišljajo o ponudbah sredin višjih igralnih nivojev;

- igralcev iz slovenskega košarkarskega prostora, ki bi lahko okrepili Jadranovo vrsto, ni dovolj na razpolago;

- ambicije, takšne in drugačne, in ob tem nastajajoči problemi posameznih zamejskih društev, podpisnikov listine o združenju ekipi z imenom Jadran;

- plodni, manj plodni in jalovi sestanki ter naporji širše in ožje mislečih odbornikov stvari okoli in o Jadranu dobromamerno rešiti.

Končam pa naj z mislijo, ki se navezuje na uvod sestavka v nedeljski številki Primorskega dnevnika. Podobno, kot nas je pred 10 in nekaj leti nam vsem znana, več kot uspešna skupina igralcev prisilila dolgoročno zastaviti cilje, tako sedaj s podobnimi rezultati in sebi lastnim stilom igre prihaja nov val 16-, 17-, 18- in 19-letnikov, ki bi si želeli nadaljevati truda polno, vendar uspešno pot svojih vzornikov. Odborniki in trenerji bomo krojitelji njihove športne kariere, zato se potrudimo včasih razmišljati tako, kot razmišljajo fantje omenjene starosti. Ob pametnem dopolnjevanju že obstoječe združene ekipe, lahko koza ostane cela in volk sit.

PETER BRUMEN

(Konec)

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Nadaljuje se visokogorska sezona SPDT

V nedeljo na Creta D'Aip

SPDT pripravlja za nedeljo, 9. t. m., avtomobilski izlet na Creta D'Aip na avstrijsko-italijanski meji pri Mokri-nah. Značilnost te gore je v tem, da jo sestavlja rozast apnenec, kar je edini primer v Evropi. Izletniki se bodo zbrali v nedeljo na trgu pred sodno palačo, odkoder je ob 6.30 odhod z avtomobili po avtocesti do Tablje in potem vožnja do prelaza Mokrine, od tam pa v kraj Tröpolach v Ziljski dolini. Udeleženci vzpona na Creta D'Aip bodo tam pustili avtomobile in se podali na vrh, na katerega je zavarovana pot. Hoje bo približno za tri ure, vzpon pa ni težaven. Z vrha se bodo potem izletniki vrnili. Povratek v Trst je predviden najkasneje ob 20. uri.

Vodja nedeljskega izleta SPDT na Creta D'Aip Angel Kermec

Vsa pojanila za nedeljski izlet na Creta D'Aip daje odbornik Angel Kermec, ki izlet vodi (tel. 44016). Potrebni so veljavni dokumenti za prestop italijansko-avstrijske meje. (L. A.)

Izlet na Bavški Grintavec

V pripravi je tudi avtomobilski izlet na Bavški Grintavec, ki ga SPDT prireja v nedeljo, 16. julija. Bavški Grintavec spada v deseterico gora v Sloveniji, ki so vključene v Pot prijateljevstva. Izlet vodi Dušan Jelincič, ki daje vsa potrebna pojasnila (tel. 7796600). Tudi v tem primeru bo odhod izpred sodne palače v Trstu ob 6.30 v smeri proti Novi Gorici in Bovcu. Vzpon se bo pričel v vasi Soča v dolini Trente. (L. A.)

Izlet ŠZ Sloga in SK Devin

Planiska sekcija športnega združenja Sloga in smučarskega kluba Devin organizirata v nedeljo, 9. t. m., izlet na Platak z vzponom na Snježnik nad Reko. Prevoz bo z društvenimi kombiji in osebnimi avtomobili. Informacije nudita Viktor Stopar (tel. 226283) in Bruno Škerk (tel. 200236).

konjske dirke - konjske dirke

V Montegiorgiu bi se morala uveljaviti sk. 1 s Ferrigioni, v sk. X pa si posebno pozornost zasluži Croupier. Presenečenje lahko pripravi Guyton (sk. 2), ki je na zadnjih dirkah pokazal viden napredek.

Za drugo dirko, tudi v Montegiorgiu, bi poskusili bazo s sk. X, v kateri je najsolidnejši Efraimo. Enakovreden tekmeč bi moral biti Galla Erre (sk. 2). Nevaren je lahko še Fasto Om (sk. 1).

V Rimu je najresnejši kandidat za zmago Guido Time (sk. 2), ki se je nedavno uveljavil na podobni shemi. Med favoriti je tudi regularni Delux (sk. X), v ospredje pa bi se znal prebiti še Egeo d'Assia (sk. 1).

Glavni kandidat za zmago v Montecatiniju je Ginger (sk. X), pozabiti pa ne gre na Eldyena (sk. 2). Med protagonisti bi znal biti še Gisesky (sk. 1).

V Trstu naj bi zmagal Gil del Mare (sk. 1). Pravijo, da je za razred boljši od nasprotnikov. Med prvimi naj bi bila tudi Crino Effe (sk. X) in Deben Mo (sk. 2).

V Neaplju naj bi se uveljavil Briseide (sk. 2). V dobri formi je Cabanel (sk.

2), pozornost si zasluži še Manlouis (sk. X).

Dirka tris

Naši favoriti za dirko tris v Montecatiniju: 18 Proud Medal, 16 Donyo Sabuk, 17 Direktor Jet. Za sistemiste: 13 Etrerrillos, 15 Frescona, 12 Grano di Valle.

totip

1. — prvi	1 X
drugi	2
2. — prvi	X
drugi	2 1
3. — prvi	2
drugi	1 X
4. — prvi	X
drugi	2 1
5. — prvi	1
drugi	X 2
6. — prvi	2
drugi	2 X

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

7. julija 1989

Štirinajst oseb je umrlo v nesreči, ki jo je v Alahovem imenu povzročil arabski potnik

Atentator zavozil z avtobusom v prepad

JERUZALEM — Nedaleč od arabskega naselja Abu Goš (15 kilometrov zahodno od Jeruzalema) je včeraj zgrmel v prepad linijski avtobus. V hudi prometni nesreči, ki jo je povzročil neki arabski potnik, je umrlo 14 potnikov, drugih 27 je bilo težje ranjenih, 2 pa pogrešajo.

Po pričevanju preživelih je na avtobusu, ki pelje na progi Jeruzalem-Tel Aviv, prišlo do suvanja med potnikom in šoferjem. Potnik naj bi zapustil svoj sedež, se približal šoferju in mu ob vzkliku Alah Akbar (Alah je velik) iztrgal iz rok volan. Arabski potnik je volan z vso silo obrnil proti prepadu in avtobus je zavozil s ceste. Na dnu prepada se je na avtobusu vnel požar, ki so ga gasilci le s težavo pogasili, kar je hudo bremenilo potek reševalne akcije.

Avtomobilist Jicak Cohen, ki se je peljal za avtobusom, je izjavil, da je bil priča pretresljivemu prizoru, saj so potniki dobesedno leteli iz odprtih avtobusnih okenc.

Linijski avtobus je bil last podjetja Egged in je v jutranjih urah odpotoval iz Tel Aviva. Ko se je razvedla vest o nesreči, za katero najbrž drži, da je bila posledica atentata, so izraelski vojaki zastražili jeruzalemsko avtobusno postajo in preusmerili promet. Na kraj nesreče je prišel šef policije Bar Lev, ki je izjavil, da je to izredno hud atentat. Šef policije je tudi izjavil, da je domnevni terorist težko ranjen, a še pri življenju, in da bodo zato skušali čim prej ugotoviti, če je šlo res za atentat in kdo naj bi bil naročnik tolikšnega napada na civilno prebivalstvo.

Premier Šamir je zavzel zelo ostro stališče glede nesreče in je izjavil, da bo treba »izruti vse morilce in naročnike pokolov«. Pri tem je navedel, da je pred nedavnim prišlo do podobnega atentata, ki se le za las ni sprevrgel v tragedijo. Tudi takrat je neki potnik arabske narodnosti iztrgal volan iz rok šoferja, temu pa je uspelo pravočasno pritisniti na zavore in ustaviti avtobus, predno bi padel v prepad. V tisti nesreči je bilo le nekaj potnikov lažje ranjenih.

Na slikah (telefoto AP): reševalne ekipe so morale pri-skočiti na pomoč ranjencem celo s helikopterji, saj je avtobus padel v težko dostopen prepad (levo); vojaki in helikopteristi z ranjencem, ki ga bodo s helikopterjem prepe-ljali v jeruzalemsko bolnišnico

Kampanja kubanskih oblasti proti tuje zvenečim imenom

HAVANA — Na Kubi ni nič čudnega, če se poročita dva, ki imata povsem nešpansko zveneča imena, kakor ni nič čudnega, če starši svojim otrokom dajo ime, za katerega niti ne vedo, od kod izvira. Oblasti se sprašujejo, zakaj je temu tako, vendar pravega odgovora ne najdejo. Tako so povsem običajna afriška, arabska, evropska ali severnoameriška imena. Morda je to vpliv znanega »internacionalizma«, ki so ga na Kubi razvili do skrajnosti. Položaj je že tako degeneriran, da so že izredno redka imena, kot so Juan, Carlos, Fidel ali Maria. Zato pa najdemo druga imena, ki bi jih težko zbrali na srečanju kakih stotih neuvrščenih držav.

Že lani so zato na Kubi sprejeli poseben zakon za zaščito imen, da bi preprečili kaos na tem področju. Toda vse kaže, da zakon ni imel pravega učinka. Nedavno je celo na televiziji skupina sociologov obravnavala primer imena Usnav, kot je imenoval svojega sina neki kmet z juga države. Ko so ga vprašali, kaj to ime pomeni, je povedal, da je to skupina črk, ki jo je uspel prebrati na repu ameriških

vojaških letal, ki vzletajo z ameriških letalonosilk iz baz v bližini Kube. Ime je skrajšana oblika naziva za ameriško mornarico, kmet pa je dejal, da zato še ni izdal revolucije, če se mu je dopadel nenavaden črkovni sklop. Še bolj nenavaden, da ne rečemo čuden, pa je primer nekega avtomehanika, ki je svoja dva sinova imenoval Rotor in Alternator, hčerko pa Bateria (akumulator). Najbrž se mož ni hotel preveč oddaljiti od svojega delovnega področja.

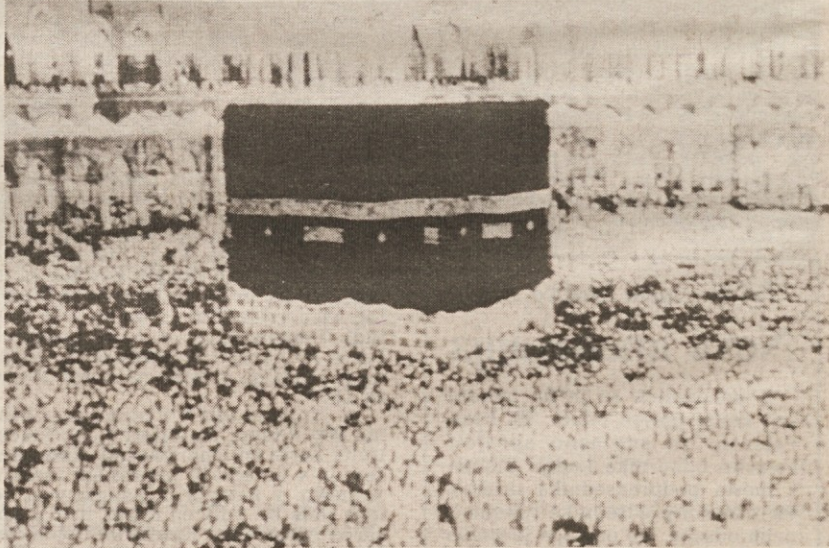
Sovjetska imena so tudi precej pogosta, vendar pa to velja za že odrasle Kubance in Kubanke, ki so se rodili v letih, ko je Moskva nudila odločilno pomoč mladi revoluciji na Kubi. Z začetkom sedemdesetih let in odhodom kubanskih vojakov v Etiopijo in Angolo pa so začela prevladovati afriška imena, da bi končno v drugi polovici tega desetletja skušali to »modo« tujih imen spremeniti in Kubance spet naučiti, da svoje otroke imenujejo v skladu s tradicijami Cervantesovega jezika in naravnega geografskega, kulturnega in zgodovinskega zaledja v Južni Ameriki.

Tudi letos v Meki ne bo Irancev Hamenei napoveduje manifestacije

TEHERAN — Smrt imama Homeinija ni odpravila spora in polemik v zvezi z iranskimi romanji v Meko, ki so izbruhnile pred dvema letoma, ko je savdska policija s silo zadušila protestne manifestacije iranskih romarjev. Tedaj je v krvavih spopadih izgubilo življenje kakih 400 ljudi, v glavnem Irancev, ki so na romanju zagovarjali izvoz islamske revolucije in rušenje zmernih in prozahodnih muslimanskih režimov.

Med državama je prišlo do prekinitve diplomatskih odnosov, Riad pa je sporočil, da ne bo več dovolil »organiziranega prihoda iranskih skrajnežev«.

Homeinijev naslednik Hamenei je pozval vse muslimane, naj protestirajo proti Savdski Arabiji, Irancem pa prepovedal, da bi se na lastno pest podali na romanje. Hamenei je tudi poudaril staro stališče, da islam vere ne ločuje od politične in družbene angažiranosti, tako da imajo romarji v Meki vso pravico, da demonstrirajo proti »krivover-skemu in sovražnemu režimu v Riadu«.

Letos bo višek in s tem tudi konec svečanosti v Meki 13. julija (Telefoto AP)

Iranski zunanji minister Velajati na obisku v SFRJ

BEograd — Predsednik predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek je v palači federacije sprejel zunanjega ministra islamske republike Iran Alija Akbarja Velajatija, ki je na krajšem delovnem obisku.

V prijateljskem razgovoru sta državnika izrazila obojestranski interes za nadaljnje razvijanje dvostranskih odnosov in sodelovanja. Še posebej sta podprla udeležbo jugoslovanskih podjetij pri projektih rekonstrukcije in obnove Irana. Govorila sta o posameznih aktualnih mednarodnih vprašanjih, predvsem o položaju v Zalivu in o nadaljnjem poteku mirovnega procesa, pri čemer sta poudarila vlogo OZN.

Voditelja diplomacij Jugoslavije in Irana Budimir Lončar in Velajati pa sta govorila o razvoju odnosov med Beogradom in Teheranom ter o pripravi na 9. srečanje neuvrščenih. Ministra sta tudi ocenila, da bi lahko sodelovanje na gospodarski ravni znatno izboljšali. Trgovino bi bilo treba dopolniti z industrijsko kooperacijo, s prenosom tehnologije in z drugimi sodobnimi oblikami povezovanja gospodarstev obeh držav.

Jugoslovanska stran je pojasnila svoje poglede na gibanje neuvrščenosti v novih mednarodnih razmerah, za katere je značilno sporazumevanje velen in multipolarizem pa tudi vse hujši gospodarski problemi držav v razvoju. Gibanje bi bilo treba posodobiti, da bi se lahko bolj učinkovito odzvalo na spremembe v mednarodnih odnosih in dejavno sodelovalo pri reševanju ključnih svetovnih vprašanj in težav. Velajati je dejal, da se Iran v celoti strinja z jugoslovanskimi stališči, izrazil pa je tudi željo po nadaljnjem sodelovanju v pripravi na srečanje. (dd)

Ameriško-sovjetsko znanstveno sodelovanje na vojaškem polju

Skupina ameriških in sovjetskih znanstvenikov s sovjetske vojne ladje Slava v Črnem morju opazuje helikopter, ki ugotavlja prisotnost jedrskih konic na ladji. To sodelovanje ne spada med uradne projekte ameriške vlade, temveč je plod sodelovanja Sovjetske akademije znanosti in dveh privatnih ameriških znanstvenih organizacij (Telefoto AP)

Lončarjev protest

BEograd — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar se je pogovarjal z veleposlanikom ZDA v Beogradu Zimmermanom. Izrazil je presenečenje in zaskrbljenost zaradi dopolnila, ki ga je sprejel predstavniški dom ZDA in v katerem »netočno, enostransko in zlonamerno obravnavajo posamezne vidike razmer v Jugoslaviji«. Opozoril je, da to ni v skladu z odnosi med državama in da so v tem tako kot v mnogih drugih primerih zanemarili bistvo problema na Kosovu, to pa je položaj Srbov in Črnogorcev in drugih v daljšem časovnem obdobju. »Istočasno vztrajno pozabljajo, da ima albanska narodnost po ustavni ureditvi Jugoslavije popolnoma enak položaj in da ima SAP Kosovo popolno avtonomijo.« Sprejetje amandmaja zato po Lončarjevem mnenju predstavlja objektivno spodbujanje nacionalističnih in separatističnih elementov na Kosovu, kar je v nasprotju z izjavami ameriških predstavnikov o podpori suverenosti in celovitosti Jugoslavije.

Zaskrbljenost jugoslovanske vlade je toliko večja, ker so se ZDA za ta korak odločile v času, »ko si na vso moč prizadevamo za uresničitev korenitih reform na demokratičnih temeljih. Ta usmeritev že sama po sebi zahteva mirnejši razvoj na Kosovu čemur posvečamo izredno pozornost.« Zvezni sekretar je veleposlanika opozoril na uresničevanje in jugoslovanske prispevke na področju človekovih pravic, še posebej v OZN in v okviru KVSE.

Veleposlanik ZDA je povedal, da gre za stališče predstavniškega doma in da procedura ni končana. Povedal je tudi, da vlada ZDA ni neposredno sodelovala v proceduri. Zvezni sekretar je sklenil, da vsaka vlada nosi svoj del odgovornosti za politiko svoje države, tako kot imajo tudi veleposlaništva svoj delež v realnem prikazovanju stanja v državi v kateri delajo.